

Domoljub

V Ljubljani, 22. julija 1936

Čelo 49 • Štev. 30

Zgradarina in naš kmet

Menda ni javne dajatve, k bi jo naš kmet s tako nejevoljo odrajtoval, kakor je zgradarina. Priznamo upravičenost tega visokega davka na hiše v mestih, industrijskih središčih in letoviščih, ne vemo pa razloga, zakaj bi ga moral plačevati tudi naš kmet, ki od svoje borne hišice nima nikakega dohodka, pač pa znaša stroške z vzdrževanjem, zavarovalno in podobnim.

Rač je, da je večina kmetijskih hiš prosta plačevanja zgradarine, ki se ne pobira od vaških hiš, v katerih žive samo kmetje. Izjema pa je pri kmetih, ki žive po trgih. Naše slovenske trge (Srbija jih sploh nima) so davčni gospodje prišli med mesta menda zgolj iz tega razloga, ker trgi niso vasi. Kdor pa naše trge, ki so ostanek nekdanjih dobrih časov, količkaj pozna, bo moral priznati, da, izjemši par gostilničarjev in trgovcev ali obrtnikov, stoje gospodarsko mnogo slabše kot naše vasi. Saj se ravno po trgih zbira kaj rada revščina iz vse okolice. V skromnih hišicah žive, ki jim na vasi pravijo bajte, in čakajo na malenkostne zaslužke, da se preživijo za silo iz rok v usta. Tudi sicer je velik del trškega prebivalstva izrazito kmečki. Ne vemo razloga, zakaj bi morali ti trški kmetje plačevati visoko zgradarino vprav zaradi tega, ker stanujejo v trgu, dočim so njihovi tovariši po vaseh, kar je pravilno, oproščeni tega davka.

Se več! Ne vemo, kdo je navdihnil davčne može, da so ponekod vlekli mejo celo v trgu samem, tako da en del tržanov zgradarino plačuje, drugi del pa je proglašen za kmečkega, ki zgradarine ne plačuje. Tako vemo za primere, da bajtar na eni strani ceste plačuje letno stotine dinarjev tega davka, dočim ga je gruntar na drugi strani ceste oproščen. Ne povdarjamo tega iz nevoščljivosti do onih, ki so na boljšem, ampak zaradi tega, da vsakdo lahko vidi, kako površno so precenjevali pred nekaj leti davčno moč državljanov in kako so breskrbno nalagali prehuda davčna bremena tudi najsijskejšim.

Vprašanje zgradarine na deželi je važno. Marsikdaj dela upravičeno hudo kri. Priznamo, da davki morajo biti, a ti naj bodo pravično razdeljeni in naj ne obremenjujejo gospodarsko najslabotnejših, ker si ravno ti ne morejo nič pomagati. ko marsikdaj ni denarja za najpotrebnejše, kaj šele za koleke, da bi se mogli postavno boriti zoper pretirana bremena, ki so jim naložena.

Prosimo zatorej merodajne gospode, da to vprašanje preštudirajo in uvideli bodo, kako neupravičena je ta davščina, ki mora našega kmeta v trgih, kateri mora neredko od svoje borne hišice plačevati več davka, kot od celega posestva.

Sužnji mode

Kaj so bili sužnji v starih časih vemo. — Uboga človeška bitja brez svobode, brez svoje volje, ki so morala do žalostnega konca garati svojemu gospodarju, kateri je ravnal z njimi kruteje kot z živino. Suženjstva v taki obliki danes ne poznamo pri nas, čeprav bi lahko marsikdaj pod kapitalistovo knuto trpečega delavca današnjega časa skoro postavili v isto vrsto kot nekdanje sužnje. Vendar se človeku, ki svet opazuje, neredko zdi, da si današnji svet prostovoljno išče nadomestila za nekdanje suženjske čase, čeprav v drugi obliki.

V mislih imam modo. Vem, da bo pri tej besedi nekateri čitatelj ali čitateljica grdo pogledala, češ: Glejte škrica, spet nam je nevoščljiv, če smo čedno oblečeni, sam sebe pa ne vidi. Le počasi! Za to, da bi bili čedno oblečeni, je naš list dal že mnogo navodil. Ne mara pa, da bi Slovenci postali sužnji mode, ki brezobzirno diktira, kaj je treba obleči in kako obleko prikrojiti in ki ni nič ne vpraša, če je to stanu primerno in če žep izdatek premore. Nekaj Judov v Parizu in na Dunaju ukaže in svet jih uboga. Enkrat ukažejo kratka krilca,

drugič zapovedo vlečki, enkrat ogolijo hrbet, drugič izrežejo zaplato na prsih; enkrat ukažejo za zimo prozorne, židane nogavičke, drugič pa zahtevajo v pasjih dneh kožuh za vrat; če se jim zljubi ukazati vitko linijo, na njihov ukaz ves ženski svet strada, usta se lušči in se pretiska, da kar rebra pokajo. Danes so moderni dolgi, jutri poldolgi, potem kratki lasje, ki morajo biti enkrat črni, drugič svetli, v Ameriki pa imajo ženske že modre lase... Ponekod gledajo žensko, ki gre na ulico v svoji naravni lepoti kot divjakinja, ki ne ve, da je treba nohte na rokah in nogah lakirati, obrvi obriti in si druge naslikati, usta pordečiti, si cel obraz s pudrom okaditi in tako dalje. Tako je ukazala diktatorica moda. In svet jo uboga!

Dokler ukazuje moda svoje kaprice samo takozvanemu boljšemu svetu, naj še bo. Ti ljudje so neredko že izgubili stik z narodom in si svoje publo življenje krajšajo s tem, da sede ure dolgo pred zrcalom in se pleskajo vedno na novo in kakor lutke razkazujejo okolici kaprice mode, ki so se ji sužnjili. Napačno pa je in nevarno, če se ti iz-

rodki širijo med zdrav narod na deželi. Da ne bo zamere, poudarjamo, da ni vedno najokusnejše oblečen oni, ki je oblečen po najnovejši modi. To mora biti v tolažbo zlasti danes, ko je tako trda za denar. Tisoče potreb ima danes kmet, ki jim ne more kaj. Kakšna škoda, če bi ob vsem tem metali mi denar stran za nepotrebne stvari.

Smisel za varčevanje je sedanja denarna kriza do malega ubila. Nihče ne zaupa bodočnosti. Tako se dogaja, da delavka, ki je prigarala v enem tednu stotak in nekaj čez, te bore dinarje nese v trgovino za stvar, ki jo moda zahteva, čeprav je dekle ne rabi. Tako se dogaja, da pride kmečko dekle, ki je izkupilo na trgu par kovačev, v drogerijo in zahteva, »plajbes za žnoble« in »vodo ki lepo diši«. Kje je junak, ki bo znal v našem narodu zopet zbuditi smisel za varčevanje v malem, ki bo vrnil ljudstvu izgubljeno zaupanje?

Gornje misli smo povzeli iz dopisa, ki nam ga je poslal dober poznavalec naše dežele in ki opaja, kako se izrodki mode širijo tudi med kmečko ljudstvo. Dobro vemo, da bo moda še vladala svet, hoteli pa smo s temi vsticami samo opozoriti naše čitatelje, naj ne mislijo, da so manj vredni, ako so skromni, morda starokopitno oblečeni. Zdrav kmečki človek se mora z vso odločnostjo upreti temu, da bi publihanec sodil njega po obleki ki jo nosi. Zagorela lica naših deklet in žuljeve roke naših fantov morajo biti vsaj toliko modne, kakor puder in šminka. In radovedni smo, kako bi kaka »boljša gospa«, ki razkazuje pocartanega edinčka vedno po najnovejši modi, uredila svoje modne zadeve, ako bi prišla v položaj naše kmečke matere, ki cele dneve pregara, po noči pa krpa skromne obleke šesterih, osmerih razposajencev, pa nima niti denarja za nit, da bi zaplato prišla. In mi naj bi to drugo prezirali, ker ni ne ona, ne njeni otroci po modi oblečena?

Zatorej ne bodimo sužnji mode in ne sramujmo se svoje skromnosti, ki je nismo krivi sami.

Stojmo trdno!

Nit našega pripovedovanja pod tole streho — »Stojmo trdno« — se nam je pretrgala. A pretrgana nit se lahko zveže — pa se kolovrat spet požene, zavrti in teče dalje. Še dve važni, zelo važni zadevi mi dovolite našemu dobremu ljudstvu tukajle povedati! — A preden pridemo do teh dve stvari, se moramo še enkrat obrniti in ozreti nazaj na to, o čemer smo že govorili!

Ko smo bili zadnjič tukajle skupaj, smo dognali in dokazali, da »kmetiska« stranka kmetu ni le nič ni koristila, pač pa mu je prizadejala velikansko, neprecenljivo in nepopravljivo škodo. »Kmetijci« so glasovali za centralizem, centralizem pa je kriv vse no-

sreče v Jugoslaviji. To je prava toča za vse slovensko polje. Centralizem žuli in guli slovenskega kmeta, mu vleče kožo s telesa, ga tira v propast, na kant, na beraško palico.

In vendar ti isti kmetijci, ki hočejo slovenskega kmeta reševati, še danes po vsej sili silijo v ta centralizem. Kaj pa jih loči od nas? Kaj ne želimo oboji kmetu dobro? Loči nas le to, da mi hočemo, da se Slovenci pod streho Jugoslavije vladamo sami (samouprava); kmetijci pa hočejo, naj nas vladajo drugi (centralizem). Menda jim ni dosti, da nas je tepeel centralizem z bliži; hočejo, da nas s škorpiljoni. V imenu »nacionalizma« lezejo in tiščijo.

»e pri tem Slovenija propada, to nič ne dene, samo da bo jugoslovenska »nacija« ovetelala Nacija jim je nekaj svetega; bog, kateremu se mora vse žrtvovati. Kakor so nekaj maliku Molohu metali v žrelo lastne otroke, tako se sme in mora naciji žrtvovati blagostanje in obetane našega ljudstva. Da, nacija — prava kanakija! Nacionalizem je kriva vera, je malik našega časa, prava nesreča sloveštva, kriva vsa razdora med narodi, medsebojnega sovražstva narodov, blaznega oboroževanja in uničujočih vojak. Nacionalizem je kriv, da so naši vojaki na Primorskem in Koroskem

Ne italijansko in nemško ljudstvo — ljudstvo, verjemite mi, je povsod dobro in miroljubno — ampak le italijanski in nemški nacionalizem, nekaj.

Je zapisal primorske in koroske Slovence smrti. Kakor pa je italijanski in nemški nacionalizem

tako tudi »jugoslovenski«. Kaj je treba tak nacionalizem uganjati? Bodite dobri Slovenci pod streho Jugoslavije, s Hrvači in Srbi v miru in prijaznosti — pa smo dosti nacionalni! Kaj hočete še več? Da bi drugi na naš račun plili? Za tako bratstvo se lepo zahvalimo! In tak nacionalizem odklanjamo! Tak »jugoslovenski« nacionalizem je izdajstvo slovenstva. In »našac« poguba! Narodna in gospodarska. Kmetijci pa so se temu pogubnemu nacionalizmu popolnoma udejali. Pucelj—Marušič—Kramar, to je ena kompanija. Na videz še hočejo biti nekaj različnega — imajo vsak svoje časnike — a svojega bratstva ne morejo prikrivati. Koža je različne barve — gosposka bolj bela, kmečka bolj ogorela — srce in duh sta pa ista. Kmetjska zastava je izobešana samo zato, da se tudi kmetje lov na te limanice.

In res! Limanice niso nastavljene zastoni. Dobro se kalini, ki sedajo nanje. Da more kak slovenski kmet ali delavec to za kmeta, delavca in vse Slovence tako škodljivo in pogubno politiko podpirati, to je meni nezapodljivo. Ali vi to razumete? Moja pamet je za to prekratka! Sam sebi štrno mešati! Pustiti si mirno denar iz žepa jemati! Kožo z glave vleči!... Zares Nemec ima prav, ko pravi: Samo najbolj neumna toleta volijo sama svojega mesarja...

Ali vi kaj občujete s temi ljudmi? Povejte jim vendar to, ko pridete ž njimi skupaj! Odprite jim oči! Saj je treba znati samo do tleh šteti, da človek lahko uvidi, da je ta politika za Slovence škodljiva. Posebej pa še za slovenskega kmeta in vse delovne stanove skrajno pogubna.

Pa saj lahko to sami vidijo. Že davno vidijo, z rokami primejo, na svojem varčetu tujijo. Čudno, prečudno! Ko je človek pri tesarju tako občutljiv, — tukaj ga pa očitna škoda in zguba nič ne boli! Vse je

Judje in ruski komunisti

Načelnik ruskega kmetijskega ministrstva je Jud Kubišev, minister zunanjih poslov je Jud Litvinov, minister za zunanjo trgovino je Jud Rosenholz, prometni minister je Jud Rukimovič, minister narodnega gospodarstva je Jud Jakovljevič, minister za javna dela je Jud Cihon, minister za prehrano je Jud Grassmann. Današnje tajno policijo — GPU — vodi kot načelnik nejud Mejnšinski, ima pa dva pribočnika Juda Jagoda in Agranova sicer pa je javna tajnost, da je Jud Jagoda vrhovni poveljnik ruske tajne policije. Tudi veliko in manjšo rusko industrijo imajo v rokah zopet Judje. In istotako tudi državno bankarstvo, mestna zrakoplovstva,

kakor tudi ves donos ruske žetve. Ta področja oskrbuje Jud Rossenblum. Resnica je dalje, da je vojno ministrstvo v rokah Rusa Vorošilova, toda zopet je resnica, da so vsi politični nadzorniki od največjega do najmanjšega Judje; dodeljeni so vojski, mornarici in vojaški avijatici. Stalin, ruski diktator ni sicer Jud, kot izpričujejo mnoge informacije, vendar pa prav ni on glavni diktator Ruske, ampak njegov svak Jud Kaganovič, s čigar hčerjo se je poročil. Vprav Kaganoviča srečujemo kot Stalinovega namestnika v najvažnejših poslih sovjetske Rusije.

Zopei sedem žrtev letalske nesreče

Dne 15. julija 1936 je zjutraj ob 5.45 pri Hrušici pri Ljubljani potniško letalo, namenjeno na redno pot na Sušak, treščilo v gozdu na tla in se popolnoma razbilo. Letalo je vodil pilot Ukrajinec Jarošenko, kot mehanik mu je bil dodeljen telegrafist Tomo Anušič. Potniki so bili sledeči: mladi ljubljanski odvetnik dr. Adolf Korče, učiteljica g. Tilka Pivk iz Cateža nad Veliko Loko, učiteljica Stana Kante na barjanski šoli pri Ljubljani in še dva nemška izletnika dr. Viljem Horn iz Berlina ter Ana Brühlacher, rodona iz Hamburga. Vsi potniki, pilot in mehanik so bili strašno razmesarjeni in seveda na mestu mrtvi.

V treh letih je to že druga letalska nesreča pri Ljubljani, zato ni čudno, da je vzemirjenje ljudstva po tej strašni nesreči tako veliko. Med jugoslovanskimi prestolnicami je Ljubljana zadnja, ki je dobila letališče in pa redno zračno zvezo. Kljub temu pa je edino Ljubljana doživela v tako kratki dobi dve tako strahoviti letalski nesreči, ki sta uničili 15 življenj.

Ljubljana je znana po megli in obe nesreči sta bili povzročeni tudi po megli, kakor trdijo v poročilih. S to meglo bi bilo treba torej računati. Zato ne moremo razumeti, zakaj mora letalo na Sušak odleteti v tako rani uri. Vendar ni potnika, ki bi imel korist na

tem, da pride še pred šestimi zjutraj na Sušak. Kaj pa naj takrat počne tam?

Poročilo trdi, da so bile tisti dan vremenske razmere ugodnejše, kakor kak drugi dan, da sta bila letalo in motor popolnoma v redu in pilot Jarošenko, eden najboljših pilotov, ki je v rednem prometu prevozil brez najmanjše poškodbe več kot 750.000 km. Poročilo končno trdi, da je do nesreče prišlo le po nesrečnem naključju, posebno zaradi vremenskih razmer. Če so bile vremenske razmere ugodnejše, letalo v redu, motor v redu in pilot izvrsten, je to naključje res čudno. Vsega tega ne razumemo, zato naj nepristranske osebnosti nesrečo temeljito in brezobzirno preiščejo in po potrebi zahtevajo od zrakoplovne družbe vsestranskega jamstva za pravilno vršitev zrakoplovne službe, zakaj Slovenci nikakor nečemo imeti žalostnega slovesa, da ni v Jugoslaviji bolj nevarnega mesta za zračno potovanje, kot je Ljubljana.

Za pravi vzrok nesreče bi vedel edini pilot Jarošenko, ki mu je pa za večne čase onemel jezik. Vendar a precejšnjo gotovostjo lahko sklepamo o vsem poteku sledeče:

Letalo, ki je bilo zgrajeno v Zemunu, so usodno noč pregledovali oziroma popravljali v shrambi za aeroplane. Pred poletom so kot običajno preizkusili tudi motor, naker se je letalo dvignilo v smeri proti Bizoviku. — V usodni tretji ali četrti minuti po odletu je moral Jarošenko najbrž opaziti kakšno napako, bodisi v motorju, bodisi v letalu. Gosta megla je pilotu zakrivala pogled, da ni prav vedel, kje je. Hotel je najbrže priti iz megle in pristati kje na bizovski hrib. Pa je nemara prepozno zavil v stran. Tako je aeroplan najprej rahlo oplazil neki kostanj, na to močnejše neko češnje. Ko je pilot videl, da leti že nad drevjem, je ustavil motor, očitno zato, da bi ublažil sunek, ki ga bo napravilo letalo ob dotiku z zemljo. Vse naslednje je bilo stvar trenutka. Letalo je padlo v mal gozdiček, podrla tri smreke, padlo na tla in od vsega je obeležal par razvalin, pomešan s krvjo in grozno razmesarjenimi trupli nesrečnih potnikov. Nesreča se je pripetila na približno 30 m visokem griču, na najbolj zahtodnem delu golovskega hribovja, nad takozvanim »Cerkvenim borštom«.

Ponesrečenec po obrazu sploh ni bilo mogoče spoznati. Posebno strašen je bil pogled na Jarošenka, ki mu je odpadla glava, ko so dvignili njegovo truplo. Lice dr. Adolfa Korčeta je bilo v strašnih gubah vse prekla-

pravi! Naj le tako bo! Naj le teče slovensko maslo
u. Naj si doli belijo žgance in mažejo kruh s putrom; mi Slovenci smo lahko zadovoljni z nezabeljenim krompirjem, samo — da bomo »enoci! Pa smo srečni. Tako nas namreč ušijo naši — preroki...

Vidijo ti ljudje — in ne vidijo. Slišijo, — pa ne umejo. Pusti me! — je zaklical Bog Mojzesu, ko je prošil za svoje trmaste Jude — dai sem jim oči zato, da ne vidijo, in ušesa zato, da ne slišijo!... Drugič pa je rekel: »Pustite jih! Slepci so in slepci vodijo. Če pa slepec slepega vodi, — že veste, kam telebneja...

Ti vodniki slepcev! Ti preroki! Ni govoril evangelijski zadnje nedelje zastoj o krivih prerokih. Ne, — za marsikoga zastoj! Ker, naj mnogi tudi leto za letom na to nedeljo zližijo evangelijski o krivih prerokih, naj jih Kristus pred njimi še tako svari, vendar vedno in dosledno rajši verujejo krivim kakor praviim. O teh krivih prerokih bo treba govoriti še!

J. K.

Ruševine ponesrečenega potniškega letala.

no, telo pa popolnoma razbito. Enak je bil pogled na vse tri ženske ter na dr. Horna in Anušica.

Tisoče ljudi je že v zgodnjih urah drlo na kraj nesreče, kjer so takoj začele poslovati komisije, ki so ugotavljale dejanski stan. — Vest o nesreči je vzbudila splošno žalost. Vse sočustvuje z nesrečnimi žrtvami in njihovimi svojci.

Advokata dr. Korčeta ter učiteljici Til-

ko Pivkovo in Stano Kantetovo so pokopali ob veliki udeležbi pri Sv. Križu v Ljubljani. Pilota Jarošenka in mehanika Anušiča so pa položili v grob v Zemunu. Berlinčana dr. Viljema Horna in Ano Brüglacherjvo so na željo prizadetih dali k večnemu počitku na protestantovskem pokopališču v Ljubljani. —

Na koncu izražamo samo eno željo: Naj bi bila letalska nesreča z dne 15. julija 1936 zadnja v zgodovini letalstva v Sloveniji. —

Škofjeloški pasijon

Mnogo pasijonov se je že z uspehom igralo po naših odrih, vendar zgodovinsko in krajevno tako pomembnega in pestrega kot je škofjeloški še nismo doživeli. Besedilo za loški pasijon je napisal p. Romuald, kapucin v loškem samostanu. Od l. 1721. dalje so Ločani in okoličani prirejali na Veliki petek skozi 50 let posebno procesijo, ki se je začela v kapucinski cerkvi in se vila od tu po mestnih ulicah. V procesiji so se vrstili množestveni odri, ki jih je nosilo po 20 krepkih fantov in so bile na njih sestavljene pester žive slike Kristusovega trpljenja. Za temi odri ali vozovi je korakala igrala množica. Gledalci so etali na trgu in po ulicah. Na posameznih krajih se je ta procesija ustavila. Glavni igralci so z odra igrali svoje vloge. Ker je prihajal oder za odrom, so na vsakem kraju slišali gledalci ves pasijon. Ta način igranja loči loški pasijon od vseh drugih naših pasijonov.

Ko v teh dneh prirejajo loški obrtniki svojo prvo razstavo, izredno okusno urejeno in številno obiskano, hočejo obiskovalcem pokazati tudi nekaj kulturnega, pristno domačega. V ta namen so si izbrali loški pasijon. Nanj je Loka lahko ponosna. Stara knjiga p. Romualda, ki jo hrani kapucinski samostan, predstavlja prvo slovensko igrsko besedilo. Izvirnik je sicer nekoliko prenaradil urednik dr. Tine Debeljak, vendar je besedilo ostalo v bistvu nespremenjeno. Jako važno pa je, da je dr. Debeljak ohranil stari način igranja v obliki procesije. Dne 18. in 19. julija smo videli prva dva nastopa, ki sta ogromno množico gledalcev zajela že takoj s predigro in pustila v njihovih dušah neizbrisane vtise.

Na obširnem prostoru med novo šolo in šolsko stanovanjsko hišo stoji veličasten oder, ki obsega 200 kv. Na njem se dviga v stopnicah še poseben oder. Ogromno ozadje tvorijo kulise, ki predstavljajo cerkev in značilne hiše iz pisane Loke v celovskih časih. Naredila jih je akademska alikarica

Bara Remec. Na gledališkem prostoru je postavljen nad 800 stolov.

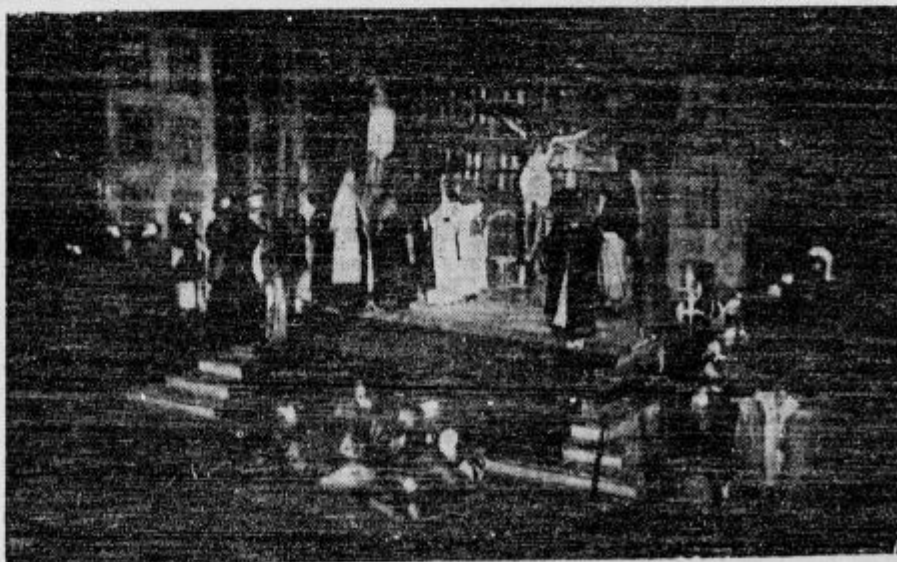
Za začetek se je oglašil veliki zvon farne cerkve. Nato sta ob zvokih fanfare prikorakala na oderaki trg čurva s helebardami in cerkovnik je pohitel čez trg pozvonit, nakar se je začela predigra s prizorom, kako angel izžene Adama in Evo iz raja med tožbami človeškega rodu. Nato je nastopila pogubljena duša, ki jo hudiči priklepajo na verige, in se je v kesanju obrnila na gledalce a prošnjo, naj zapuste greh. Taki nauki in prošnje se vrste skozi ves pasijon. Nato je trpka Smrt pripehjala vrsto smrtnikov od vladarja; kardinala in

škofa do meščana, kmeta in berača ter jim razodela svojo neomejeno oblast, pridobljeno po Adamovem padcu. Nato pa so prišli zastopniki obrtnikov z banderom, celovskimi alikami, okrinjicami in svečami, med njimi pa so se ustavili angeli z zrački Kristusovega trpljenja.

Za to predigro pa so se vrstili ob zvokih fanfare in postnih pesmi veličastni pasijonski prizori: Jezusov vohod v Jeruzalem, zadnja večerja, Ojčka gora, sodba, bičanje in kronanje, orečanje žen, križanje in snemanje s križa. Ob božjem grobu je zadonela za zaključek pesem »Kraljevo znamenje, križ stoji«, ob kateri se je razvil spreved z odra, gledalcem pa je ostalo toplo občutje vzvišene domačnosti. Kristus je izborni igral bančni uradnik g. Trefalt iz Kranja.

Kakor so si pred 200 leti razdelile vloge posamezne vasi in mesto, tako tudi sedaj sodelujejo poleg Ločanov cele skupine iz okoliških vasi. Posebno številno so zastopane Fara, Sv. Duh in Reče. Vseh igralcev pa je nad 160, čeprav imajo nekateri še po dve ali tri vloge. Nastop se bo ponovil še v soboto 25. in nedeljo 26. t. m. ob 9 zvečer.

Loškim obrtnikom čestitamo, da so za svoje velikopotezne prireditve izbrali tudi to svojo zgodovinsko redko in prosvetno pomembnost. Vsem sodelujočim od prvega do zadnjega gre iskrena hvala za globoke užitke, ki jih nudi pasijonska procesija.

Prizor a škofjeloškega pasijona

Dr. A. Homan - Škofja Loka
zopet redno ordinira

KAJ JE NOVEGA

OSEBNE VESTI

d Trije slatomašniki. Dne 18. julija so obhajali zlato sv. mašo trije gospodje duhovniki lavantinske škofije in sicer: Jožef Čížek, dekan in častni kanonik v Jarenini, Jernej Frangetl, župnik in konz. svetnik pri Sv. Marjeti ob Pesnici in Martin Uličnik, upok. župnik pri Sv. Florijanu v Doliču. Bog živi gospode jubilanke še mnogo let!

d 78 letnik je postal Henrik Povše, župnik na Čatežu pod Zaplazom. Bog živi gospoda jubilanta še mnogo let!

DOMAČE NOVICE

d Proga St. Janj—Sevnica. Za dni 20., 30. in 31. julija 1936 je razpisala kraljevska banška uprava komisijski obhod v zvezi z razlstitveno razpravo za II. del gornje proge v upravni občini Boštanj v okraju Krškem.

nastopom diktatorskih režimov je pričelo številno starih rapidno padati. Dočim je bilo leta 1928 44 stvk, jih je bilo naslednje leto le 13. l. 1930 10, l. 1931 pa samo 5, naslednje leto pa 7. Zato niso na razpolago številke tudi za leta 1933, 1934 in delno za leto 1935, ko je bilo v delavskih krajih popolno zatišje. — Pod bivšimi režimi delavstvo še dihati ni upalo. Danes pa hodijo med ljudi hujšaški agitatorji in pripovedujejo, da bočeje svoboda, ko jim jo nihče ne krati in to isti ljudje, ki so ob času pritiska klonili glave in šli na volišče, ker je bilo tako bolj varno! Delavci in nameščenci: Po dejanjih sodite! Marksistične agitatorje, ki se jim hoče deže strahovlade, pa kar na kratko odpravite.

d Ne sramotite nas pred svetom. Dne 17. julija so na cesti med Kalcami in Logatcem otroci v starosti deset do dvanajst let obmetavali avtomobil, v katerem je bil ugleden francoski dostojanstvenik, ki prvič potuje po Ju-

ske sodne zapore. Te dni se je zaradi ponarejanja denarja zagovarjal pred malim kazenskim senatom. Priznal je, izgovarjal pa se je, da je bil že dolgo časa brez stalnega služka in si skušal na ta način nekoliko pomagati. Bil je obsojen na eno leto in štiri dni strogega zapore.

d Kako se kerajni pod sedanjim režimom. V »Slovenec« čitamo: Jugoslovansko učiteljsko združenje je izdalo letak, ki mu je menda sestavil besedilo predsednik tega združenja. V tem se javnost obvešča, da je banovinsko tajništvo JRZ poslalo duhovščini v dravski banovini neko okrožnico, v kateri zahteva podatke o učiteljstvu in da se na ta način vzpostavlja nadzorstvo duhovščine nad učiteljstvom. Kakor smo obveščeni, je ta letak poskus varanja tukajšnje javnosti, ker banovinsko tajništvo ni dostavilo nobene takšne ali pa slične okrožnice duhovščini, temveč predsednikom strankinih krajevnih organizacij za sestavo učiteljskega katastra, kakršnega ima vsaka dobro organizirana stranka. — To je zopet nov poskus po starih metodah, katerih so se že od nekdaj posluževali pristasi JNS v dravski banovini. Toda v tem primeru gospod predsednik učiteljske organizacije ni samo zvest pristasi JNS, temveč tudi državni uradnik, ki se ne bi smel posluževati takšnih podtikanj, najmanj pa še kot predsednik velike in ugledne organizacije, ki se po svojem programu bavi s strokovnimi in stanovskimi vprašanji vsega našega učiteljstva in ki ne bi smel na takšen način služiti koristim stranke.

d Ljubljanske in okolške Vincencijeve konference so imele, kakor vsako leto, tudi letos na praznik sv. Vincencija Pavelkega zborovanje v ljubljanskem Marijanišču. Predsednik je v svojem poročilu med drugim ome-

Pelikan terpentinovo milo posebno za pranje v trdi vodi

Slovenke perejo z najbolj trdo vodo v državi. Zato rabijo naše gospodinje posebno milo

d 140.000 Din za vedoved na Vrhniki je nakazal gradbeni minister na prizadevanje ministra dr. Kreka.

d Sankeji ni več. Naš finančni minister je odredil, da so se dne 15. julija 1936 razveljavili odloki, s katerimi so bili uvedeni znani gospodarski ukrepi proti Italiji.

d Še dva. Te dni sta prejela od bana razrešilne dekrete predsednik občine g. Pirc Ciril in prvi član uprave g. Mayer Mavrilij. Razrešena sta bila na podlagi § 52 finančnega zakona. Sedaj vodi županske posle g. Tajnik F., ker je bil kot tretji izvoljen na listi g. Pirca. Na zadnji občinski seji je bil prebran tudi razrešilni dekret kr. banske uprave, v katerem stoji, da sta razrešena zaradi nečastnih in po kazenskem zakonu kaznivih dejanj. Prepis dekreta je bil poslan tudi državnemu pravdnikstvu zaradi kazenskega postopanja. Občinski možje pa so se zaradi razrešitve obeh odborikov pritožili na Upravno sodišče v Celju. Val nameščeni pa nestrpo pričakujejo, kaj bo ukrenilo sodišče v Celju, še prej pa, kaj bo ukrenil državni pravnik v Ljubljani.

d Zakaj se lahko stavke? Odkar je nastopila v državi vlada dr. Slojadinovič-Korošec so se pričela živahna mezdna in tudi stavkovna gibanja. To je znak zboljšanja razmer, ki je nastopilo za režimi JNS in Jevtiča. Poročilo inšpekcije dela nam to nazorno kaže. Z goslaviji, in sicer na Bled, privabljen po upravnem slovesu naše dežele in njenega prijaznega prebivalstva, z debelim kamenjem, od katerih bi mu bil eden kmalu priletel v

glavo. Poškodovali so tudi karoserijo. Isto se je zgodilo v istem hipu dvema avtobusoma, ki sta istotako prišla iz Italije in v katerih so bili češkoslovaški potniki. Razume se, da je vse ta dogodek skrajno presenetil in da preseneča tudi nas ter je po pravici vzbudil ogorčenje. Hvala Bogu, da smo mogli uglednemu Francozu, ki je general, pojasniti in ga prepričati, da je to naravnost izreden slučaj in da se bo gledalo na to, da se kaj takega nič več ne primeri. Poklicana oblast bo gotovo opomnila prebivalstvo tistega kraja, pa tudi vsi vzgojni činitelji na deželi naj ne zamude večkrat zažigati mladino, da tako postopanje silno škoduje ugledu našega naroda in države, pa tujskemu prometu, ki donša naši deželi blagostanje. Tudi tem potom naj bodo ljudje opomnjeni, da vse store, da bi se taki slučaj ne dogajali in da bi se čast naše dežele ne omadeževala.

d 11 milijonov dinarjev je dala naša država za tvornico celuloze v Drvarju.

d V zagrebški sodniški razpravi zaradi odpave plodu je bila ono soboto izrečena sodba. Prizadeti zdravnik dr. Karpati je bil obsojen na osem mesecev strogega zapore in na plačilo stroškov kazenskega postopanja.

d Huda kazen za ponarejanje denarja. V Lokah pri Zagorju stanujoči 24 letni samski rudar je prišel na nesrečno misel, da je napravil iz navadnega svinca dva kovanca po 20 dinarjev. Model si je napravil iz bakra. Oba ponarejena kovanca je spravil v promet. Toda kmalu so ga prišli in odvedli v ljubljansko

Zvečer pred žejto pa namakajte z

Radost peric

nil, da se snuje nova konferenca pri Sv. Lenuartu v Slov. goricah in da je bilo poslanih na letovanje 75 otrok. Zborovanje je dalo mnogo pobude za nadaljnje človekoljubno delo med pomoči najbolj potrebnimi.

d Pusti pri miru, kar ni tvojega. Zadnje tedne opazujemo po deželi, kako razni paglavci stopajo v tuje sadovnjake in ne kradajo samo sadja, temveč poškodujejo tudi veje. Vsem tem naj bo v resen opomin sledeči slučaj: V mariborsko bolnišnico so pripeljali 24 letnega Leopolda Saska iz Poljčan, ki je močno ranjen s strelom v roko in rebra. Šasak je spotoma iz Gorce proti domu utrgal par marelic na vrtni nekega posestnika, ko je nenadoma počil strel ter mu pognal pest šiber v telo.

d Sončimo se, toda pravilno. Ne smemo se uleči kar nenadoma na vroče sonce, temveč se morata telo in koža počasi navaditi. Predvsem ne smemo pozabiti na kremo Nivea in olje Nivea. Tako postane sončenje šele pravo veselje.

d Opozajamo na današnji oglas trdke Fridolin Bischof, Maribor, Melje, Kacijanerjeva ulica 6, ki zbira polže za izvoz v inozemstvo. Na željo pošlje trdka resnim interesantom brošuro z obširnimi navodili za nabiranje polžev in za napravo zbirališč. Z nabiranjem polžev, ki se naj vrši do konca oktobra, si more vsakdo zaslužiti brez posebnega truda lep denar.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Glasilo stranke dr. Hodjere »Borba« je objavila uvodnik, v katerem pravi, da bo stranka ostala samostojna in da se ne bo priključila Jug. nac. stranki, pa čeprav je bil izvoljen za predsednika te stranke Peter Zivkovič.

d Dr. Maček je izjavil, da se bo njegova skupina udeležila občinskih volitev, pa naj bodo te javne ali tajne.

d Komunisti dvigajo glave. V »Gorenju« čitamo člančič sledeče vsebine: V noči pretekled nedelje na ponedeljek, se je valila proti Tržiču komunistična drhal (kakor smo poučeni, so bili to iz Pristave in Križa). Ko je dospela do uradniške hiše tovarne Peko, je začela na vse grlo vzklikati ali bolje rečeno kričati: »Dol s klerikalci! Dol s Korošcem! Ta vzklik in še mnogo bogokletstev je veljalo nekaterim uradnikom. Zvijajo Ljenu! Mi smo komunisti! Zvijajo komunizem! Heil Moskva! itd. itd.« Vsakdo, ki je kričanje slišal, je bil mnenja, da je to že bojni pohod komunistov. Da bi kdo za časa vladanja JNS vzklikal našemu voditelju gospodu dr. Korošču, bi takoj naslednjega dne lovili in vlačili v zapor vsakogar, ki samo malo diši po klerikalcih. — Tako pa je svoboda! — Ali je ni preveč? Radovedni smo le, ali zasluži toliko svobode komunisti, ki streme le za tem, da zrušijo imetje onemu, ki se je desetletja mučil, da si je ustvaril mirno starost in lažje življenje svojim potomcem. Da zrušijo Cerkev, ki jim je neizprosno, nepremagljiv nasprotnik? Ali zasluži več svobode taki temni činitelji, ali pa — mi, ki smo se odkrito borili za poštenost, pa so nas za poštenost zapirali tudi na leta? Kaj pravite? — Članek podpisemo z obema rokama, zakaj tudi iz mnogih drugih krajev nam prihajajo pritožbe o sličnih pojavih.

d Pri občinskih volitvah v Oseltici je dobila naša stranka 293 glasov in vse odbornike. Nasprotniki za volitve, ki so se vršile ono nedeljo, niso postavili kandidatne liste.

Šmartno pod Šmarno goro. Šmartinčani še niso pozabili mogočnega zborovanja, ko jim je govoril minister dr. Krek. Prošlo nedeljo pa si je Šmartno zopet nadelo slavnostno obleko ter mogočno poudarilo svojo voljo za slovensko politiko dr. Korošca. Ta dan se je izvršil izlet članov ljubljanske JRZ organizacije k bratski organizaciji JRZ v Šmartnem. Ob tacienskem mostu je goste pričakovala mladina JRZ z godbo. V mogočnem sprevedu so se nato podali vsi na zborovalni prostor. Tam je spreved pričakala velika množica domačinov s predsednikom kraj. org. JRZ g. Juvanom, ki je iskreno pozdravil vse navzoče. Nato pa so se vrstili govorniki: pod-

predsednik okrajne organizacije JRZ g. Miloš Stare, predsednik organizacije JRZ iz Ljubljane g. Ivo Peršuh ter urednik g. Ilija Lojze. Zborovalci so videli, da je politika predsednika dr. Korošca politika dela, politika raznih izvagoniranih osebnosti, ki skušajo ljudstvo zamamiti z neko novo »Slovensko fronto« pa le politika obljub in neizpolnjenih nad.

Vižmarje. Ko so se v nedeljo 19. julija zbirali ljubljanski somišljeniki JRZ v Št. Vidu, da bi odšli na manifestacijsko zborovanje JRZ v Šmartno pod Šmarno goro, so bili pričakani čudnemu sprevedu. Z godbo na čelu ter z veliko zeleno zastavo je korakalo skozi Št. Vid kakih 50 pisano oblečenih deklet s srpi v rokah. Reklo se nam je, da gredo žanjice v Vižmarje tekmoval. Pa smo se vprašali: Ali se je slovenska kmečka duša tako zelo spremenila, da s svetostjo svojega kmetijskega dela začenja skruniti svetost nedelje? Ali slovensko dekle ne čuti več skrivnostnih vplivov, ki jih izžarja sredi vročega delavnika kmečko polje, in blagoslova, ki ga vsemu temu delu daje krščanska nedelja? In, tako smo se vprašali, ali ta dekleta nimajo med tednom več tistega dela, ki mu je nedeljski oddih tako potreben? Pa ko smo pogledali te »oberštajerske« obleke, smo vedeli, da to ni naš kmečki rod, temveč da je to slovenski zemlji odtujena mladina. Vprašali smo, kdo so in kaj, pa je nekdo rekel: Pučjeva zelena garda. Tedaj smo vedeli vse in le milo se nam je storilo, da sme kdorkoli tako grdo potvarjati miselnost slovenskega dekleta.

NESREČE

d Požar je izbruhnil na gospodarskem posloppu posestnika Jakoba Pernata v Morju v občini Rače. Zgorel je hlev, klet, skedenj, trije svinjaki, kolarnica in razno gospodarsko orodje.

d Požar za požarom. Pred tednom je pogorel posestnik Selinšek v Staršah. Škoda občutna. Požar je zanetilo slaboumno dekle. — Dne 9. julija dopoldne sta pogorela posestnika Zagavec in Fožner na Braunšvajgu. Radi močnega juga je bilo vsako reševanje nemogoče in je škoda ogromna, pa deloma krita z zavarovalnino.

d Požar je upepelil gospodarsko posloppje posestnika Potočnika Stefana v Trnovcih pri Pragerskem.

d Ogenj je izbruhnil v gospodarskem posloppu posestnika Pavla Dobrotinška v okolici Vojnika pri Celju; 8000 Din je škode.

d V globino je padel iz skednja ter obležal s strtimi rebri 41 letni tesar Franc Gominšek iz Ribnice pri Mariboru.

d Zgubil je ravnotežje. Na dvorišču graščine Ravnopolje pri Ptuj je betonirana cisterna, ki je določena za gosi in race. Na dvorišču so se igrali otroci, med katerimi je bil tudi dveletni Stanislav Vidovič, sin v graščini stanujočega Janeza Vidoviča. Ko so se starejši otroci odstranili, je Stanislav zlezal do cisterne, zgubil ravnotežje in padel v vodo. Ko so ga pozneje šli starši iskat, so ga našli že mrtvega.

d Pri padcu si je zlomil tilnik 34 letni čevljar Lešnik Anton iz Podvrha pri Braslovčah.

d Ko sta zavila v strm ovinek. V nedeljo, proti večeru so se končale plavalne tekme na Mariborskem otoku. Tedaj sta se peljala skozi mesto dva kolesarja, 22-letni Luka Čaba

Tako bleščeče
sveže kakor prvi dan
po vsakem pranju

Vedno z
GAZELA
TERPENTINOVIM MILOM

Pere res belo!

iz Sibejka, ki se je mudil v Mariboru pri so-rodnikih ter 12-letni Ante Zorič, sin znanega mariborskega gostilničarja, lastnika »Jadranske klet«, skupaj na enem kolesu. Ko sta zavila v hud in strm ovinek otoka proti Mariboru, sta se zaletela z vso silo v mestni avtobus, ki je vozil po pravi strani ter se skušal izogniti tako, da je zapeljal v jarek. Oba kolesarja sta dobila težke poškodbe.

d Neznani avtomobilist je povozil 34 letno delavčovo ženo Marijo Hribarjevo iz Srakovelj pri Kranju ter ji prizadejal zelo nevarno poškodbe.

d Ko se je igral v bližini vodnjaka. Na Ravnem polju blizu Št. Janža na Dravskem polju, se je dogodila težka nesreča. Mali sinček posestnika Vidoviča se je igral v bližini vodnjaka ter plezal po ograji. Medtem ko je bila mati zaposlena s pripravljanjem kruha, je otrok preplezal ograjo ter padel na drugi strani v vodnjak. Sicer je bila voda v njem samo kak poldrug meter visoko, vendar je oilo dovolj, da je deček utonil.

d Na poti k zdravniku ga je doletela smrt. Oni dan se je v Ljubljani na oglu Dunajske ceste in Francišanske ulice zgrudil neznan mož. Ljudje so mu priskočili na pomoč, toda vse je bilo zaman, zakaj mož je bil v nekaj trenutkih mrtev. Policija je ugotovila, da je mož 40 letni gozdni delavec Janez Skerjanec, doma iz Kamnika. Mož je bolehal že dolgo za hudo srčno boleznijo ter je bil namenjen k zdravniku, da ga preišče. Se preden pa je prišel do zdravnika, ga je doletela smrt.

d Istrelek mu je raznesel polovico glave. Oni petek popoldne se je mesarski mojster Frane Smodej iz Nove vasi peljal na vozu v Rače nakupovati živino. Ker je bil strasten lovec, je vzel lovsko puško, da bi streljal race. Ko se je ponoči okoli dveh vračal proti Novi vasi, se je v Slivnici sprožila puška. Ker je z glavo slonel na ustju puškine cevi, mu je izstrelek raznesel skoraj polovico glave. Zra-

Slovenski dom

JE NAŠ CENENI POPOLDNEVNİK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROČITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPENICI UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POSLJE NEKAJ ŠTEVILK LISTA NA OGLED.

ven njega sedeči pomočnik je dobil par šiber v obraz. Poklicani reševalci so Smodeja takaj prepeljali v bolnišnico, vendar je zadobljenim poškodbam podlegel.

d Težka smreka je padla na 34 letnega delavca Janeza Mandeljea iz Zgornjih Gorij pri Bledu. Zlomila mu je nogo.

d Z motornim kolesom je šel na izlet 26 letni natak Viktor Pavli, uslužben v restavraciji Union. Med vožnjo je v Zgornji Siski tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo in se močno poškodoval tudi po obrazu.

d 13 ljudi je letos že utonilo pri kopanju v Savi pri Zagrebu.

d 10 milijonsko škodo je napravilo zadnje neurje v dunavski banovini.

d V občestni kamen se je zaletel z motorjem, ki si ga je izposodil splavar Miha Pungaršič na cesti med Selnico in Mariborom. Je dobil hude notranje poškodbe.

d V Nevljici je utonil dveletni sinček Ivana Petka na Vrhpolju pri Kamniku.

d V Ljubljani je utonil pri kopanju 22 letni Nikola Stankovič, podnarednik bolničarske čete v Ljubljani, doma iz Caribroda v moravski banovini.

d V Savinji je utonil pri kopanju profesor Ante Anžulič iz Cakovca.

d Voz je pod seboj pokopal voznika. V Polanah pri Hočah je tamošnji posestnik Anton Januš iz gozda proti domu vozil šore. Ker je gozdna pot, po kateri je vozil z vozom v slabem stanju, je voz od strani podpiral. Nesreča je hotela, da se je voz prevrnil in pod seboj pokopal voznika, ki je dobil tako težke poškodbe, da je umrl.

d Pri padcu si je prebil lobanjo. Te dni so obmejni stražniki prepeljali na Jesenice 18 letnega vojaškega godbenika Stanka Jamščaka. Jamščak je bil na dopustu na Gorenjskem ter je šel na izlet na Rožco nad Jesenicami. Hotel je natrgati nekaj planink, pri tem pa je padel z visoke skale ter zdrknul na avstrijsko stran, kjer se je težko poškodoval. Pri padcu si je prebil lobanjo ter je dobil pretres možgan. Jamščaka so prepeljali z Jesenic z avtomobilom v Ljubljano v vojaško bolnišnico. Stanje ponesrečenega mladeniča je zelo nevrno.

d Truplo v žitnem polju. Zanjice posestnika Hočevarja na Studencu pri Ljubljani so med žetvijo našle na njivi, ležeči ob železniški progi proti Zalogu, lepo oblečeno žensko truplo, ki je že bilo v razkroju. Ženska, ki je izvršila samomor, je 45 letna učiteljica Gabrijele T. iz Ljubljane.

d Negibno je obležal na tleh. Delavec »Unionske pivovarne« v Ljubljani Bojt Lojze je s svojim kolesom nesrečno zadel v dva mimoidoča. Izgubil je ravnotežje in z vso silo padel na glavo na cestni tlak in obležal negibno na tleh. Ljudje so mu priskočili takoj na pomoč, med prvimi pa je bil k sreči tudi vojaški zdravnik dr. Rankovič, ki je z največjim trudom in umetnim dihanjem spravil ponesrečenca zopet k zavesti. Reševalni avto je ponesrečenca odpeljal v bolnišnico.

d Razne nezgode. Hudo se je ponesrečil 55 letni Andrej Dolmač, posestnik v Zavrču pri Ptujju. Pri košnji sena je padel na koso tako nesrečno, da si je nevarno porezal desno roko in so mu v bolnišnici, kamor so ga pripeljali, komaj ustavili kri. — Pri oranju na njivi je brenil konj 10 letnega Antona Firšta, sina posestnika pri Sv. Urbanu, v levo roko nad laktom in ga težko poškodoval. — Janez Segula, 15 letni sin posestnika v Dornavi, je padel z lestve 5 m globoko in se nevarno poškodoval ter si zlomil levo roko nad laktom. — Ista usoda je doletela tudi 25 letnega Franca Podplatnika, pos. sina v Placarovcih. Pri padcu si je zlomil desno nogo v gležnju. — Pri padcu si je v Celju zlomila roko 80 letna prevžitkarica Ocvirk Frančiška iz Liboj. — Malovšu Viljemu, 14 letnemu posestnikovemu sinu iz Hramš pri Veliki Pirešici, je v gozdu spodrsnilo, je padel in si zlomil nogo. — Zupanec Ana, hči železničarja iz Tekaveva pri Rogaški Slatini je padla in si zlomila roko. — Rihar Albin, sin drvarja iz Radohe pri Lučah, star 5 let, je doma padel in si zlomil nogo. — Odlazek Albin, sin pos., star 20 let, doma s Slavne pri Sv. Križu, je doma padel in si prebil čelo. — Andrej Dominik, žel. progovni delavec, star 48 let, doma na Slatini pri Ponikvi, se je ponesrečil ono nedeljo; ko je šel iz vlaka je namreč padel in si zlomil desno

† Andrej Ažman

V Ljubljani je nenadoma umrl duh. svetnik in katehet Andrej Ažman.

nogo pod kolonom. — Seničar Zofija, učenka gospodinske šole pri šolskih sestrah v Celju, stara 17 let, je v šoli padla in si zlomila roko. — Pri sekanju drv se je vsekala v roko 43 letna postrežnica Lebič Marija v Gaberju; odsekala si je en prst, drugega pa presekala. — Kacin Marija, 28 letna kuharica na Bregu pri Celju, je padla z lestve in si nalomila nogo pod kolonom. — Pukl Ljubo, sin vinskega trgovca iz Ložnice pri Celju, star 8 let, je pri igranju padel in si zlomil nogo. — Pri padcu si je zlomila nogo 64 letna Minka Jan v Zagorju.

NOVI GROBOVI

s Krije vse odeja ena: reve in škrlatnike. V Kamniku je odšla k Bogu po plačilo Marije Praschniker. — V Goričah pri Kranju je v Gospodu zaspal 68 letni Anton Petelin. — V Borovnici je odšel med nebeške krilatce osemletni Oko Majaron. — V Hercegovnem, Boka Kotorska, je preminul kapetan fregate Henrik Klinar. — V Kočevju je izdihnila svojo dušo 73 letna Frančiška Repovž, roj. Uranič. — V Šoštanju je na veke zatisnil oči Kalinov Tomažek. — V Gorici je odšel h Gospodu po večno plačilo g. Franc Klanjšek, župnik v Lavju na Kanalskem. — V Dravogradu je zaspal v Gospodu inful. prošt in dekan g. Volbenk Seražnik. — V Radečah pri Zidanem mostu je odšla v boljše življenje usmiljenka s. Vera Angela Golob. — V avstrijskem Salzburgu je umrl 88 letni Franc Predalič. — V Begunjah so pokopali geometra Groma Alojzija. — V Ljubljani so umrli: trgovec Ivan Sušnik, dijakinja 4. razr. real. gimnazije Ivka Zagradnik, uradnica Anica Bukovec, zasebni uradnik Ivan Podlesnik, vlakovodja drž. železnice Alojzij Sušnik, uradnica Poštne hranilnice Mici Keržič in učiteljica v p. Asta Matenovič. Naj počivajo v miru!

Prvi dan velike kolesarske dirke Tour de France so kolesarji blizu Amiensa voziti med počivajočimi francoskimi vojaki, ki so tamkaj na manevrih.

VINA vseh vrst kupite najugodnejše pri
CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanski spor

Abesinski poslanik v Londonu dr. Martin je poslal nov poziv vsemu kulturnemu svetu, naj zbira denarne prispevke za tisti del Abesinije, ki ga Italijani še niso zasedli. Gospod Martin najbrže govori gluhim ušesom.

Zanimivo je uradno italijansko poročilo, tikajoče se prodiranja italijanskih čet v še nezasedene abesinske pokrajine. Italijani trdijo, da jih ovira za enkrat v napredovanju deževje. Operacije se vrše v dveh smereh. Na jugu deluje oddelek generala Bjeloze, ki je že pred dvema mesecema krenil iz okolice Negelija proti severovzhodu. Doslej je ta oddelek menda zavzel vse važne strateške točke, raz katerih je mogoča kontrola potov, ki vžejo pokrajino velikih jezer z angleško kolonijo Kenijo. Ta oddelek je že zavzel mesti Mojale in Javelo. Na tem 400 kilometerskem maršu je naletel oddelek generala Bjeloze na ostanke bivše armade rasa Deste, ki so se na mnogih mestih odločno uprli italijanskemu prodiranju.

Na vzhodu Abesinije se vojskuje oddelek generala Nagija. Te operacije so bile — tako trdi uradno italijansko poročilo — omejene radi deževja in poplavl samo na ozemlju okrog železniške proge Addis Abeba—Diredaya. Temu italijanskemu oddelku je, kakor sami trdijo, po hudih bojih z Abesinci, končno vendar uspelo, da je pregnal posamezne abesinske čete z višav, ki obvladujejo železniško progo Addis Abeba—Diredaya. Italijani računajo, da bodo zasedli celotno Abesinijo — seveda če pojde vse po sreči — šele do novega leta.

O italijanskem položaju v Abesiniji je pisalo te dni svetovno časopisje precej neugodno. Čule so se skoraj neverjetne novice. Na podkralja generala Graclanija da je bil izvršen atentat in da je bil ta general ranjen, po drugem poročilu pa celo ubit. Abesinsko prestolnico Addis Abebo so za nekaj časa menda kar obkolile abesinske čete rasa Imra in seveda povzročile med meščanstvom nepopisen strah. Nekli drugi abesinski oddelek pa je ogrožal mesto Harar. Cesarstva pot, ki združuje Addis Abebo z Desajem, je na najbolj nevarnih mestih po abesinskih četah dvignjena v zrak, na drugih delih pa poškodovana od dežja in od hudournikov, ki so pot popolnoma izpodjedli.

Devet dni ni šel noben vlak iz Džibutija v Addis Abebo. Edino letala so še borijo, da vzdržujejo vsaj deloma zvezo med posameznimi vojaškimi postojankami, vendar pa je tudi njim promet skoraj onemogočen, zakaj letališča so se spremenila v blatna jezera in

so neuporabna tako za spuščanje, kakor tudi za vzlet.

Italijanska poročila zanikajo vesti o poškodbah generala Graclanija in abesinskih uspehih. Vendar ne pišejo, da vse to ni res, ampak pravijo, da niso dobili iz Afrike v Rim nikakih poročil, ki bi dokazovala verodostojnost pisanja neitalijanskega časopisja.

Francoski časopis »Le Peuple« pa trdi z ozirom na zadnje uspešne napade abesinskih čet na italijanske oddelke, da je bila v švicarski Zenevi abesinska vojna mnogo lažje končana, kakor bo končana v Abesiniji. Časopis »L'Ouvrier« pravi, da bo morala Italija še dolgo vzdržati v Abesiniji armado v višini 400 tisoč mož in da bo prisiljena poslati svoji vojski v Afriko na pomoč še najmanj 100.000 vojakov.

ITALIJA

s Drobilj. Požar je močno poškodoval žago v Bovcu, ki pripada Piju Lendaro in Jožefu Horvatu. — Ogenj je upepelil kozolec posestnika Antona Mezinca na Klancu pri Opatjem selu. — Huda nesreča se je zgodila 12. julija v Volčah na Ooriškem pri Tolmini. Otroci: 7-letni Roman in 4-letni Jožef Rutar ter njihov bratranec 9-letni Miha Rutar so v igri zažgali nekaj smodnika. Eksplozija jih je tako hudo ožgala, da je Miha Rutar kmalu nato podlegel opeklinam, dočim bosta ostala dva brata ozdravela. — Strela je ubila italijanskega orožnika na Grahovem, ki je ponoči popravljal med nevihto električni vod v tamkajšnjem transformatorju. — Za ognjegase mora vsaka primorska občina določiti v proračun gotovo vsoto. — Postojna je dobila sončno-zračno kolonijo, v kateri se zdravi, a obenem navdihuje z italijanskim duhom mladina ob meji. — Novo torpedovko po imenu »Vega« so spustili te dni v morje na Reki. Tako je slavno ime našega matematika prišlo zdaj tudi na italijansko vojno ladjo.

EGIPT

s Delavski nemiri so izbruhnili te dni tudi v Egiptu. Stavkati je pričelo 5000 delavcev v tovarni sladkorja blizu Kaira. Delavci že nekaj tednov niso dobili plač in so sklenili, da bodo tovarno zasedli po primeru francoskih socialistov ter izsilili od lastnikov tovarne boljše delovne pogoje in višje mezde. Lastniki tovarn so skušali najprej delavce nagovoriti, naj zapustijo tovarno, ko pa so delavci le vztrajali, so poklicali lastniki podjetja vojaštvo in policijo. Prišlo je okrog 1000 vojakov in policistov. Za poziv, da zapustijo tovarniško poslopje, so imeli delavci gluha ušesa. Lastniki pa so tudi odločno izjavili, da se ne bodo pogajali prej, dokler delavstvo ne zapusti tovarne. Ker sta ostali obe stranki trdovratni, sta posredovala vojaštvo in policija. Ko je policija oddala prve strele na delavstvo, so delavci kakor na povelje zgrabili za sladkorne kose in pričeli obmetavati vojaštvo in policijo tako, da se ni nitič več upal napasti. Spopad je za nekaj časa prenehal, ker sta se policija in vojaštvo umaknila ter prosila za pomoč. Delavci pa so zatijše izkoristili in so do

temeljev porušili eno največjih sladkornih tovarn v državi. Vsi stroji so razbiti, sladkorne zaloge pa so delavci polili s petrolejem, tako da sladkor ni za nobeno rabo več. Tovarna je last neke belgijske finančne skupine, ki ima samopravico za proizvodnjo sladkorja v Egiptu.

AVSTRIJA

s Sporazum Avstrije z Nemčijo, sklenjen te dni, ima tri točke, ki se glasijo: 1. V smislu izjav vodje in nemškega kanclerja s 25. maja m. l. prizna nemška vlada polno neodvisnost zvezne države Avstrije. 2. Obe vladi si priznava notranje-politično obliko, pri čemer je vključeno vprašanje avstrijskega narodnega socializma kot notranje vprašanje Avstrije. 3. Avstrijska zvezna vlada bo vodila svojo politiko napram Nemčiji na osnovi načel, ki odgovarjajo dejstvu, da je Avstrija nemška država. S tem niso prizadeti ne rimski dogovori in ne stališče Avstrije do Italije in Ogrske. — Italijanski, nemški in madžarski listi sporazum pozdravljajo. Časopisje ostalih držav pa je ostalo hladno.

FRANCIJA

s Dalekovidni Blum. Napram veri in Cerkvi je sedanjí francoski režim skrajno previden in tudi komunisti se točno držijo sklepa, da se je treba izogniti vsakega kulturnega boja. Nek važen načelnik v ministrstvu za prosveto je takoj po zmagi ljudske fronte izdelal poročilo, kako da je treba oživiti znane Combeseove frimasonske postave o ločitvi Cerkev in države, katerih se, kakor znano, francoske vlade med vojno in po vojni niso več držale. Načelnik je svoje poročilo poslal Blumu s pripombo, da stvar sedaj, ko je zmagala ljudska fronta, zahteva nujno rešitev. Blum ga je poklical že po nekaj dneh k sebi, mu pokazal njegov izdelek in mu smehljaje se dejal: »Ker ste mnenja, da je treba stvar hitro rešiti, vam hočem ugoditi, in je nato načrt raztrgal in vrge v koš... Po Parizu se je tudi takoj raznesel sledeči dogodek: Slavna cerkev Notre Dame je zadnje čase večkrat ponoči bajno razsvetljena. Ko se je nedavno ministrski predsednik Blum s svojim inozemskim prijateljem nahajal pri oknu svoje palače, ki leži ravno nasproti cerkve, mu je pokazal na razsvetljeno hišo božjo in dejal: »Vidite, to je razloček med Španijo in Francijo. V Španiji cerkve požigajo, v Franciji jih pa razsvetljujemo... Veliko zaslugu pa, da se socialna borba ni izrodila v boj zoper Cerkev, ima francoska duhovščina, na čelu ji kardinal Verdier, ki je že davno potegnil ostro črto med katoliško duhovščino in desničarskimi podvigi.

RUSIJA

s Velika železniška nesreča. Šele sedaj so zvedeli podrobnosti o železniški nesreči, ki se je zgodila 22. junija blizu Karimskaje v vzhodni Sibiriji. Nesreča je zahtevala nad 50 žrtev. Še večje je število ranjenec. Zgodila se je zaradi nepazljivosti strojevodje, ki ni opazil signalov. Danes se je začela pred sodiščem v Čiki razprava proti četvorici, ki so obtoženi zaradi te nesreče. V Karimskaji je bilo v prvih šestih mesecih letošnjega leta že 8 železniških nesreč.

AMERIKA

s Oster volilni boj. To leto bodo v Združenih državah Amerike volitve državnega predsednika. Dva kandidata si stojita nasproti: republikanec Landon in demokrat Roosevelt. Ze

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo. Najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najzgodnejše.

Politični uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čkovane računa.

BRITANCI: No 2094-24 Princes Street, LONDON; No 1117-94 Paris, FRANCE; No 1480-08 Rue, Dusseldorf; No 1067 Luxembourg.

Na zahtevo polijemo brezplačno naše ček. nakaznice

danes je očito, da stojita za osebama dva povsem različna si svetova. Nedavno je govoril Roosevelt v ogromnem stadijonu v Filadelfiji stotisočem. Njegov govor je bil oster: napadel je ameriški velekapitalizem in mu napovedal borbo na življenje ali smrt. Obsodil ga je, da je kriv gospodarske bede Amerike. S tem govorom se je postavil Roosevelt na čelo malih ljudi, delavcev in farmerjev, sebi nasproti pa si ustvaril nevarno fronto ameriškega velekapitala. Slednji bo v borbi za življenje napel proti njemu vse sile. Volilni izid, ki je danes še nejasen, bo odločilnega pomena za bodoči razvoj Amerike in ostalega sveta.

ANGLIJA

s Atentat na angleškega kralja Edvarda VIII. je bil menda poskušan pri neki vojaški paradi. Napadalka so pravočasno razorožili in prijeli. Izjavil je, da ni hotel streljati na kralja, temveč samo opozoriti na sebe, ker ga minister Simon ni hotel sprejeti. Kakor pa piše angleško časopisje, je policija prišla na sled gotovim okolnostim, ki kažejo, da ni bil dogodek tako nedolžen, kakor ga opisuje atentator.

PALESTINA

s V Sveti deželi še vedno vre. Iz Jenina poročajo, da je prišlo zopet do zelo krvavih spopadov med britanskimi četami in arabskimi vstaši blizu tega mesta. Oddelek britanskih telefonistov je iskal napako na telefonski progi in jo tudi kmalu odkril. Ko so vojaki pričeli z delom, pa so jih nenadoma napadli arabski vstaši. Britanski vojaki, ki so bili oboroženi tudi s strojnico, so držali vstaše na dostojni razdalji ter čakali na pomoč, ki je tudi kmalu prišla. Razvnela se je krvava bitka, v kateri je na obeh straneh obležalo 7 mrtvih, mnogo pa je bilo ranjenih.

POLJSKA

s Težka letalska nesreča. Dne 16. julija se je pripetila težka letalska nesreča poljskemu vojnemu letalu. Letalo se je približevalo poljski luki Gdynia, toda še preden je doseglo luko, je strmoglavilo v morje. Pri tem sta našla smrt dva odlična visoka čestnika poljskega zrakoplovstva. To sta general Orlicz Hipphen Dresser in kapitan Lotz, zraven pa se je utopil tudi pilot. General Orlicz Dresser je bil inspektor vse poljske zračne vojske in so ga šteli med najbolj sposobne vojaške strokovnjake na Poljskem. Nesrečo so opazovali iz počitniške ladje nemške mornarice, ki je plula iz Gdanske luke proti severu. Ta ladja je takoj krenila na pomoč, vendar ni mogla rešiti niti potnikov, niti zrakoplova. Posrečilo se ji je dobiti le kos zrakoplova z motorjem, ki ga je povlekla do luke Aldershors. Tam so ugotovili, da je nesrečo povzročil motor.

DROBNE NOVICE

Španski uporniki so zavzeli ves španski Maroko v Afriki. Novo špansko levičarsko vladajo je sestavil Hosea Girala.

Nad 4000 oseb je letos že umrlo radi vročine v Ameriki.

Zakon o podržavljenju vojne industrije je sprejel francoski parlament s 424 proti 85 glasovom.

Vojna nevarnost se bliža s hitrimi koraki, je izjavil te dni belgijski ministrski predsednik van Zeeland.

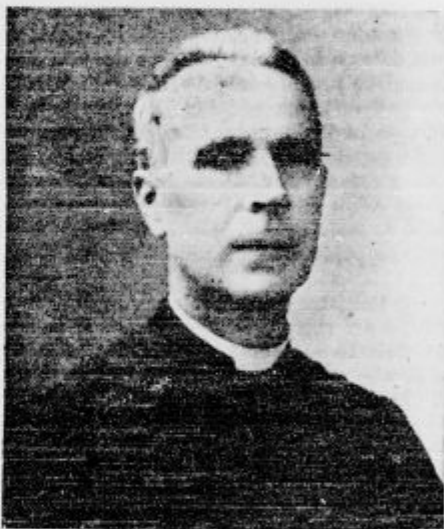
Vojaška proslava v Londonu pred atentatom na angleškega kralja. Na levi kralj Edvard, ko izroča nove zastave gardnim polkom.

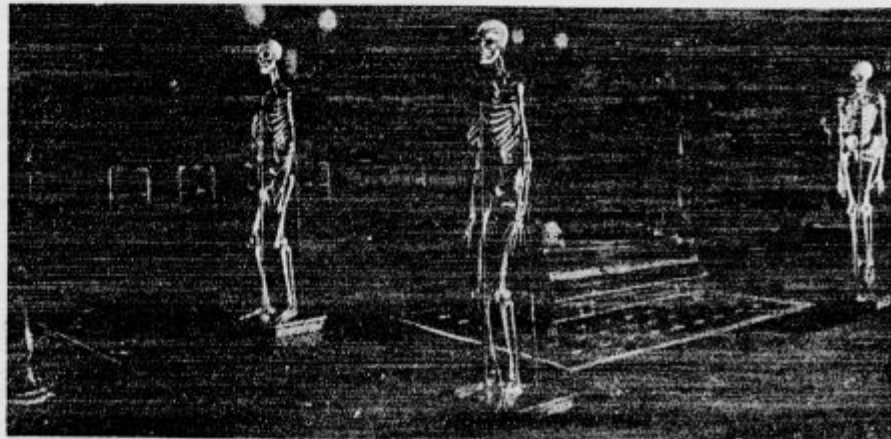
Poljski general Orlicz-Dresser, nadzornik zračnega brodograja, ki se je blizu Gdynja smrtno ponesrečil. General se je bil z letalom odpeljal iz Amerike. Čeprav je letalo le za nekaj sto metrov od obale strmoglavilo v morje, so bili vendar vsi, ki so bili v letalu, že mrtvi, preden so jih mogli rešiti.

Nekaj trenutkov po atentatu: redarji so prijeli atentatorja in ga odvedli.

Veliki dobrotnik beneških Slovencev mr. Trinka je imel nedavno v Vidnu svojo zlato mašo. Bog živi velikega našega prijatelja še mnogo let!

Pogled v eno izmed dvoran fratarskega muzeja v Chemnitzu. Ta dvorana se imenuje »Tempel mojetrov III. vrste«.

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Kako naj krajevne kmečke zveze praktično delajo

Vsako nedeljo se ustanovi širom Slovenije znatno število novih Krajevskih kmečkih zvez. Delo za povzdigo naše vasi ter za naš gospodarski napredek, ki so ga prejšnji režimi nasilno zadušili, se bo zopet razvilo v polnem obsegu.

Ker opazamo pri nekaterih Krajevskih kmečkih zvezah začetniške težave, obstoječe v tem, da si novoizvoljeni odbori niso povsem na jasnem, kako naj zastavijo svoje delo, jim bomo v naslednjem datu nekaj navodil in pojasnil:

Na ustanovnih občnih zborih pojasnjujemo ljudem, da je Krajevna kmečka zveza nekaj stanovskega parlamenta v malem; kot taka se mora brigati za vsa vprašanja, ki so kakorkoli v zvezi s kmetijstvom, pa tudi z vsimi drugimi vprašanji, ki zadevajo kmečko prebivalstvo.

Zato naj novi odbori svoje prve seje porabijo za to, da si bodo ustvarili čim jasnejšo sliko o položaju kmetijstva in sploh kmečkega prebivalstva v svojem okolišu. Na primer:

Katera gospodarska panoga je v kmetijstvu vašega okoliša najvažnejša? Ali jo tudi dovolj popošujemo? Kako bi se dala podpreti in zaščititi? Katera panoga je zaradi krize najbolj prizadeta? S čem bi se dala nadomestiti? Ali je kmečko ljudstvo navezano na zaslužek izven kmetijstva? (Sezonski delavci, vozniki, domača obrt, industrija, javna dela). V kolikem obsegu?

Kdo vrši vnovčevanje kmetijskih pridelkov? Kako bi se dalo vnovčevanje izboljšati?

Koliko je pri vas kreditnih zadrug? Koliko blagovnih? Kako delujejo? Kako se bi dalo vaše združništvo izboljšati?

Kako je z izobrazbo in vzgojo, kako z zaposlitvijo in eksistenco vaše kmečke mladine?

Kako je pri vas urejeno šolstvo?

To so samo nekatera vprašanja, pa bi jih lahko postavili še nešteto. Postavite si jih sami, ker sami najbolj poznate razmere svojega kraja.

Z ozirom na zgoraj našeta vprašanja si moratečasoma napraviti popoln delovni načrt, kako boste važna vprašanja svojega kraja reševali, bodisi sami, bodisi, kako boste za njih rešitev zainteresirali merodajne činitele. (Na pr. Okrajno kmečko zvezo, Glavni odbor KZ, občino, okrajno načelstvo, okr. kmetijski odbor, bansko upravo, banske svetnike, poslance, vlado.)

Ko se boste prepirali, da je vaš načrt popoln in da odgovarja vašim razmeram, akribite, da ga boste pričeli tudi izvajati. Vse preveč je v našem organizacijskem življenju razširjena naveda, da mora predsednik ali kak posameznik v zadevah svoje organizacije obletati vse pisarne in urade v bližnjem mestu in v Ljubljani. In kar je še slabše, se veliko takih potov naredi zaman, ker o stvarih, ki jih zastopa, niti sam ni dovolj poučen, ravno tako nima zbranih največkrat nobenih zanesljivih podatkov o stvari, za katero se poteguje.

Zato morate vsako stvar, ki jo sprejmete v svoj program, čimprej tudi temeljito proučiti. N. pr. kateri zakoni so v tej zadevi merodajni? Kaj ti zakoni določajo? Ali se je za rešitev tega vprašanja že kdo pred vami zanimal? V kakšnem stanju je sedaj? Kjer je na primer v vprašanju kaka javna naprava (cesta, železnica, most, kopališče, šola itd.), se je treba informirati, da-li so bili že izdelani kakšni načrti. Kakšni so? Ali jih je tudi že oblast pregledala? Ali morebiti odklonila? —

SLOVENEK

JE VODILNI SLOVENSKE KATOLIŠKE DNEVNIK. PIŠE V DUHU KATOLIŠKE AKCIJE. STANE NA MESEK 25 DIN. PIŠITE, DA VAM POŠLJEJO NEKAJ ŠTEVILK BREZPLAČNO NA OGLED. NASLOV: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA.

Mlin v Pečeh

Spisal Gustav Strniša.

Nadaljevanje

Pred večnim je težalo človeško rebro. Lahno se ga je dotaknil in dahnil vani:

»Bodi Eval«

In nasmehnila se je prva žena.

Nasmehnil se je sam Vesolini in šepnil:

»Bodi ljubezen!«

In vse veselje je zasrnelo in blaženstva zahtelo, koži bog je ustvaril ljubezen, ljubezen do Boga, do stvarstva, do prirode in ljubezen do sočloveka, ki nas spremlja skozi življenje in nam daje moč, da prenašamo njegove tegobe.

Prva človeka sta se vzdramila, se zdrznila in se objela, saj sta začutila v svojih srcih mogočno kipenje. Spoznala sta svojo ljubezen in doznala, da sta oba eden, ustvarjena drug za drugega od Večnega samega. Bila sta nepopisno srečna. Kakor otroka sta se pričela za roke in zarajala po cvetočem paradižu, ki je poslej bil njun dom.

Bog pa je vse gledal in se veselil lepote svojega dela ter tiho dejal:

»Kdor nima ljubezni, živi prazno življenje!«

In dvignil je roko in blagoslovil je ljubezen. Ničesar drugega ni blagoslovil, kajti vse je bilo iz Njega rojeno, in zato je bilo popolno in blagoslovljeno že v svojem bistvu, a ljubezen je vendar še posebej blagoslovil.

In zemlja je zasijala. Njeno življenje je postalo veselje samo, saj je začela na nji ljubezen.

In ljubezen je bila najvišja, kar je ustvaril Bog!

Praduh je spet strmel sam vase in molčal. Tedaj je umolknilo vse veselje strmeče. Vanj, ki mu je dal življenje.

Bog se je ozrl okoli sebe.

Mlinarjev duh je zazrl nekaj strahotnega, blaženega, popolnega in neobsežnega. Praduh je gledal vanj mirno, prodirno, globoko skozi njegovo dušo, in se bal samega sebe in sile, ki je stregla skozi njega.

Duh Pečovskega je začul tiho šumotanje, tajinstveno brnenje in lahno pleskanje. Vedel je, da zginja v sivini vesolja kakor v megli, a oči Praduha so še in še gledale vanj. Čim bolj se jim je oddaljeval, tem jasneje jih je zrl pred seboj in tem globlje je čutil njih pogled v svoji notranosti.

Duša mu je drgetala in ko se je skušal pogledati vanjo, je zasrnel, čudežni pogled Vesolinega jo je razveselil, zaplamljela je kakor smolnata plamenica in spoznal je vse svoje dobro in zlo, vse slabo in vse k popolnosti stremence. Vedno jasneje je zrl samega sebe v svoji notranosti.

Komaj se je zavedel, da je spet postal človek. Otlopal se je in začutil, da ima res spet telo, da se je vrnil v vsakdanjost, da je nevedoč kdaj spet pretekel tisočletja od prvih dni stvarjenja in postal samo skromni mlinar v Pečeh.

Praduha pa je še vedno zrl in drl pred Njegovo neznano tajinstveno silo.

In začul je ukaz:

»Poglej in premisli svoje življenje!«

Ze so se mu pojavile slike mladosti. Videl je svojo prvo ljubezen, odpoved zaradi očelove volje, prisiljeni zakon, v katerem ni bil nikoli srečen s svojo prvo požrtovalno ženo, ki ga je ljubila in zaradi njega in dece popolnoma pozabila sama sebe, samo da bi sam preveč ne trpel.

In Vesolini ga je vprašal:

»Ali si bil tedaj srečen?«

Komaj vidno so mu zafrepatale ušnice, ko je šepetaje odgovoril, strmeč v zagonetno obličje:

Ravnatoko se morate poučiti, kako je z denarno stranjo cele zadeve. Koliko bo naprava stala? Kako približno bi se dala zagotoviti potrebna denarna sredstva? Ali je mogoče v ta namen že kaj določenega v tem ali onem javnem proračunu? Kako bo treba postopati, da ta znesek ne bo zapadel, ampak, da se bo v resnici zato porabil? Ali bo treba razdeliti stvar na več proračunov? Itd. itd.

So primeri, da se tu ali tam za neko javno napravo bore že leta in leta. Čeprav dejanski ni še nič narejenega, so v takih primerih vsaj v toliko na boljšem, da jim ni treba še posebej dokazovati, da je ta naprava v resnici potrebna. O potrebi — recimo — ne dvomi nobeden več; le denarna in druga vprašanja so kriva, da se zadeva ne izpelje.

V premenljivih primerih pa bo treba javnosti in merodajnim činitelem še le obrazložiti in dokazati, kako je stvar potrebna. V take stvari se je treba dobesedno zagristi! Recimo, da se potegujete za regulacijo kakega potoka ali hudournika. Na delo in sicer vsil Predvsem zberite točne podatke o škodi, ki nastaja, če se regulacija ne izvrši in o koristih, ki jih bo izvedba tega dela prinesla. Katerim krajem? Koliko posestnikom? Ali govorijo v prilog vaših zahtev tudi drugi činitelji? Socijalni, tujsko-prometni, nacionalno-politični. O vsem tem natančno počitite vse merodajne činitele, in jih na to vedno znova opozarjajte! Take stvari objavljajte tudi v časopisju, ki ga zato imamo. Z eno besedo: Ne zamudite nobene prilike, da vsem in vsakomur dokažete potrebo in koristi, ki jih bo taka naprava prinesla in zahtevajte, da se vam da.

Ne čudite se, da o tem, kar vas že leta in leta boli, na merodajnih mestih še niso poučeni. Je pač tako, da o tistem, ki svoje križe in težave obdrži zase, mislijo, da mu je dobro. Na javna oblaštva in urade pa prihaja prošnja in pritožba dan za dnem od vseh strani toliko, da se na tiste, ki so lepo tiho, nikdo ne spomni.

Poleg tega bolj propagandnega dela pa je treba takoj začeti tudi s praktičnim. Poskrbite, da se bo izdelal približni načrt (dejna skica) in približni proračun. Ugotovite, kdo vse je dolžan pripevati za to napravo in eploh, kako urediti financiranje tako, da interesi ne bodo preveč obremenjeni.

V tej zvezi moramo pa še nekaj silno važnega omeniti. Nobena stvar ali naprava na svetu ne more zadovoljiti vseh ljudi, vsaj ne v enaki meri.

»Ne, nisem bil, ker je nisem ljubil, a premagal sem se, ker se je ona vsa žrtvovala. Samo njena velika žrtev je bila tišča, na čemer je slovela najina sloga, in le njena žrtev je bila vzrok, da mi je bil zakon vsaj znosen, čeprav ni bilo v njem za mene nikoli jasnega sonca.«

In spet se je čus zagnal dalje, slika za sliko se je vrstila pred mlinarjem. Pokopali so mu sina in ženo. Že je videl dan svoje poroke z Minco, jasno je sijalo pred njim, gledal je svačofščino in vsele oblike svetov, vse, kakor bi se še enkrat vršilo pred njim.

In spet je začul skozi meglo vprašanje:

»Ali si zdaj srečen?«

In zagledal je v višavi sijočo zvezdo, prešlo svetle iskre na vse strani. Kamor je švignila iskra, je vse vzdihlo, zasijalo je in poglajlo cvetje, ki se je razbokočilo in zadržalo omamno in uspevojoče. Vedel je, da je to zvezda ljubezni in bil je je vesel, saj je čutil, da tudi njemu sije, da mu poganja dehteče cvetje in je zato vesel in zadovoljen.

Iz vse duše je dahnil:

»Da, zdaj sem srečen!«

Praduh je še vedno strmel vanj. In videl je, kako se je tajinstveno obličje zamračilo. Mlinar je začutil grozničavo bol. Rnd bi zakrčkal, rad bi pobegnil od tod, a ni mogel. Nepojasljiva groza mu je zagonajala po telesu in vztrepetal je kakor tišč trepetlika. In tedaj je začel besede Praduha, bučeče iz zemlje, iz nebes, od vse povsod:

»In svojemu otroku si hotel vzeti ljubezen! Zapustil si ga, da je obupan in si ne ve pomagati. Tvoja hči, kri tvoje krvi, naj tava in blodi v temi, ki jo sam sovražiš? Njeno življenje naj bo prokletstvo, dun brez sonca? Usoda se te je usmilila, sonce je prisijalo med te komične mrke slane, nasmehnila se ti je ljubezen, ki si to jo ljudje vzeli in si jo pogrešal dolga leta ter si zato lažje vztrajal v teh nvočljivih čerh. Ali boš tudi ti, kakor je bil tvoji trodščni oče? Zakaj si se pre-

Poleg tega pa nam ne manjka ljudi, ki se zaradi svoje starokopitnosti ali zavisti čutijo poklicane, da ovirajo elehralni napredek. Okrog takih se začnejo polagoma zbirati tudi ostali nasprotniki. — Tako imamo brž dve akciji: Za in proti; in potem pobiranje podpisov, vloge, protesti, deputacije — eni za, drugi proti. Koliko leže in prepripi, koliko brezuspešnega dela!

Zato vas nujno opozarjamo, da pri vsaki taki akciji morebitna nesoglasja med seboj poravnate, oziroma nezadovoljnost ne nergače na kak drug način potemetite v kot, da se boste lahko oprali na močno večino prebivalstva oziroma interesentov.

V svojih vlogah in prošnjah se ne smete omejit le na to, da za neko stvar prošite ali jo zahtevate. Prošnjo ali zahtevo je treba vsestransko utemeljiti in opremiti s podatki v smislu prednjih navodil. Osebo pa posredujte le v izrednih primerih.

Pri vašem delu bodite vztrajni! Nobeno drevo ne pade pod prvim udarcem. Nobena, zlasti večja, stvar ne more biti izpeljana brez dolgotrajnega dela in priprave. Zavedajte se tega in nato opozarjajte tudi druge člane, ker se le pretrdo zgodi, da postanete nestrpni.

Krajevne kmečke zveze! Na delo! Potrudite se in sestavite čimprej svoj delovni načrt! Poslušajte ga in v pogled Ourednijske pisarne kmečke zveze. Tisto organizacijo, ki si bo med prvimi izdelala dober program, bomo na tem mestu javno pohvalili.

Navodila za praktično delo Krajevnih kmečkih zvez pa s tem seveda še zdaleka ni izčrpano. Zato se bomo ob priliki še kaj pomenili.

Razgovor o Kmetijskih zbornicah

Na naš poziv smo doslej prejeli že precej predlogov in nasvetov, kako naj bi se uredile naše stanovske zbornice, da bi dosegle čim lepši uspeh.

Par odgovorov pričakujemo za zgled že danes, druge pa bomo skupno obravnavali v eni prihodnjih števil našega lista.

Ne maram za kmet. zbornico!

Ne maram za kmet. zbornico! Koristila bo le birokratam, katerih je že zdaj preveč. Sila ni nikdar dobra. Kdor zbornico hoče, naj jo plača. Čemu pa imamo kmetijsko ministrstvo, oddelke za kmetijstvo na banovini, kmet. okr. referente in še

grešil nad svojim lastnim otrokom? Kaj si storil? Kaj si storil?

In Pradu je rastle pred njim, brezoblična, mogočna, vedno večja in silnija, in vendar lep in čudovito privlačen.

Minarja je dušilo. Menil je, da mora samega strahu in boleštine tesnobe kar skopniti.

Obrnil se je v postelji in tiho vzdihnil. Tedaj se je ves znojen prebudil. Začuden se je ozrl okoli sebe in se globoko oddahnil. Pogledal je na Minco, ki je spala v postelji poleg njega. Mirno je ležala in se smehljala v spanju, vsa zdrava in krepka.

»Kako mirno počiva, mirna vest je v njej,« je šepnil mož in se trenutno zagledal vanjo, ki jo je ljubil z vedno enako močno ljubeznijo.

Spomnil se je na Angelo in Andreja. Strašno, zagonečno obličje Praduha je zasijalo jasno pred njim, da se je kar stresel in nignil z glavo, kakor bi se hotel otresti tegobnih sanj. Toda slika je ostala in se lebdela pred njim. In še in še je čul preteče vprašanje:

»Ali boš res kakor je bil tvoj oče? Ali boš res pahnul lastno hčerko v gorje?«

In spet je zalebdela pred njim ogromno obličje, ki ni naklovalo nikomur, saj je bilo preveč veličine in skrivnosti v njem. In čutil je, da še vedno krepeta v notranosti pod vplivom svojih sanj. Zaprli se oči. Bil se je spomnil na tiste sanje, a vendar se je duh spet in spet vračal vanje kakor bi našel v njih novo razodetje. Vedno se je takoj pojavilo tisto grozno veličanstvo Praduha in spet in spet je strmel v oči, kakršnih si sploh ni mogel niti misliti.

Začutil je, da mu postaja okoli srca vedno huje. Spomnil se je, kako je divjal in robnel. Zakaj vse to, se je zdaj nenadno povprašal. Zakaj ni dovolil, da bi si izbrala hčerka ženina po svojem srcu, saj je sam premožen in lahko bi jima pomagal, pa se je usojal in grdel, mesto da bi

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

senatorje in poslance po vrhu, ki so v veliki večini od kmetov izvoljeni in s kmečkim denarjem plačani. Ti naj delajo za kmeta, ti naj zastopajo na merodajnih mestih in pri zakonodaji kmetovne koristi. Nam zastopujejo naše gospodarske organizacije in naša kmečka zveza. Vsak zaveden kmet bi se moral tu udeleževati. Naredite red v državni upravi in rešite nas pijavk, ki uničujejo državno premoženje, pa bo kmalu prišlo blagostanje v deželo. Javne podpore naj se pa dele nepristransko. Najpravičnejša podpora za omagajočega kmeta bi bila odpis davkov, pod katerimi kmet danes omaguje. Janez Stele, Zalog.

Uredite zakonodajo!

Prepričan sem, da bodo kmet. zbornice nekaj resnega in pravičnega. Predvsem bodo morale naše zbornice posvetiti pažno naši zakonodaji, v kolikor se tiče kmeta in njegovega stanu. Naj navedem par slučajev: Gospodar je bil v vojski, žena se je z deo sama ubijala doma. Ko je on prišel domov, je videl, da je nastal nered pri vsajih posestva. Nič niso pomagale mape, par priš je zadostovalo, da so nove meje obetale. — Tudi vprašanje dedovanja bo treba preurediti. Vsa družina mora skrbeti za posestvo, ne pa da bi eni garali, drugi pa le čakali, kdaj bo pripadel njun po zakonu določeni delež, ki ga neredko v kratkem zapravijo, grunt pa za cele rodove oslabe. — Zgrada-rija je velika neareča za kmeta. V podeželju bi jo bilo treba brezpogojno ukiniti. — Sem za to, da imajo v naših zbornicah tudi žene-posednice volilno pravico. Važna ustanova se mi zde okrajne zbornice, ki naj pošljejo delegate v banovinsko zbornico. — I. Rus, Lož.

Prodlog vinogradnikov

Glavna naloga Kmečke zbornice naj bo »stanovsko zastopstvo. Strokovno pospeševanje kmetijstva naj izvaja oblast na pobudo KZ. Lahko pa posreduje zbornica pri vnovčenju kmetijskih pridelkov kot n. pr. Trgovska zbornica.

Volilno pravico naj imajo le gospodarji, tudi ženske. Ostali družinski člani imajo večkrat nasprotno interese. Kdor ima poleg zemlje kako obrt ali trgovino je že organiziran v TOZ, zaradi tega v Kmet. zbornico ne spada.

Kmetijski delavci, poslani in drugi n. pr. vinčarji ne spadajo v KZ, ker imajo večinoma nasprotno interese. Za te aloje je pristojna zdaj ali že bo v bodoče Delavska zbornica.

Priporočam volilno dolžnost, a mora biti v skladu s tajno volilno pravico.

Dovolj bo ena zbornica za celo banovino, a za vsak okraj vsaj en zastopnik.

Ourednja Kmet. zbornice v Belgradu bo pač potrebna; ne sme pa biti v duhu centralizma. Avtonomija banovinskih zbornic je nujno potrebna, ker so razmere v vsaki banovini bistveno drugačne.

Dr. Ivan Drobnič

internist

ordinira do 15. avgusta samo dopoldne

Z ozirom na volilno dolžnost in tajnost morajo biti volitve v zbornico neposredne n. pr. kot za poslaneke.

Stroški za vzdrževanje zbornice bodo pač morali dobiti kritje pri zemljarini. Upoštevati se mora, da bodo prispevali tudi drugi stanovi t. j. trgovci in obrtniki, ki so drugje organizirani in inozemel, ki imajo lastno zemljo.

V KZ morajo biti vinogradniki kot lastniki posebnega gospodarskega panoga posebej organizirani v svojem okraju. Podobno menda žele tudi hmeljarji.

Za dokaz potrebe te zadnje točke navedem, da morajo vinogradniki ravno te dni braniti svojo lastninsko pravico proti vinčarjem, ki so organizirani v Strokovni zvezi vinčarjev. Le ta je predlagala pri ministertvu socialne politike, da se uskladi stalnost vinčarjev. Če jim to upe, bo vinčar gospodar hiše, ki ga ne bo mogoče odeloviti, tudi če bi se gospodar sam hotel vseliti v vinčarijo.

Ign. Lipovec, Podgradje.

vse preudaril in se posvečoval tudi z Minco, brez katere navadno ni ukrenil ničesar.

In spet se je spomnil koliko je moral notranje prečepiti, preden se je vdal in se poročil s svojo prvo ženo, kako se je moral brzditi, da je v zakonu vztrajal in ni izbruhnil v strahoviti mužni, ki jo je spočetka čutil do nje.

Pa je vse to pozabil in postal divji napram svojemu otroku, ker ga ni slušal v svoji ljubezni?

Spet je pogledal na svojo ženo. Se vedno je spala in globoko dihala. Kako mirna je bilal Kalo brezskrbno je ležala sproščena kakor otrok, ki zaspi in blaženo zaspana v materinem mehikem naročju!

In vedel je, da je tudi v tem ljubezen, da tudi v spanju upliva skrivnostna struja, ki polzi obema po žilah in po notranosti, saj sta oba eden, in kadar sta sama, ne čutila nobene teže več, ker sta tako tesno združena in naživeta drug v drugem v svoji iskreni in globoki ljubezni!

Lahno se je dotaknil ženinne rame. Odprla je oči in ga skozi polpriprte trepalnice smehljaje se pogledala. Mož ni niti čoknil, da bi se popolnoma predramila. Takoj je pričel s svojo samoizpovedjo, ki ga je jela že peči v srcu:

»Včeraj sem bil res predivil! Srečen sem s teboj in pozabim, da morajo biti srečni tudi drugi. Nisem prav storil, da sem Andreja zapodil kar tako, prav za prav brez pravega vzroka. Fant je pošten in je mislil resno, pa sem tako planil po njem. In potem se nisem niti pomiril več mogel. Ali nisimo ljudje čudni? No sebi sem poskusil krivico, pa sem šel in jo prav tako delil tudi drugim.

Ljubezen pač ne vpraša, če je človek vladar ali berač, temveč obljame človeka in njen postane.

Minca mu je molče priškrjevala z glavo in ga začudeno gledala. Tudi ona je mislila, da se je premagal in se bo morda še kdaj kaj premislil in omeščal, da pa poide tako hitro, si ni mogla misliti.

In pričel ji je razlagati svoje sanje, po svoje jih je razložil, kakor je pač vedel in znal.

Ni mu odgovorila. Sele ko je omenil, da ga skrbi Angela, češ da se ji je lahko kaj pripetilo, ker jo je pustil brez vsake tolažbe in upanja, se je žena oglasila:

»Zakaj le hoče Angelca skrbeti? Dekle leži v svoji kamri in sanja. Če bo Andrej priden in pameten, lahko vse poravnava. Angela naj se za enkrat potolaži in pomiri, saj ne gori voda!«

»Poglej vendar v njeno sobo!« jo je zaprosil mož.

Minca je skočila s postelje. Po dnevni luči je spoznala, da je nekoliko zaležala. Hlastno se je oblekla in šla na delo. Mimogrede je res stopila v Angelino čimnato in onemela. Preplašena se je vrnila in že na pragu zakločila svojemu možu:

»Angelina postelja je nedotaknjena!«

Pečovski se je pognal kvišku. Spet se je spomnil na strahotno obličje v svojih sanjah. Kol, če si je dekle kaj naredilo? Kje more biti? Zdi se, da je vedel, da ne bo imel pokoja, dokler je ne najde. Nemiren je šel na delo, a delati ni mogel. Sam je stikal okoli minca, še k vodi ga je neslo. Globoko se je nagnil nad toliman in plašno pogledal v vodo, boječ se lastne misli, da bo zagledal v vodi obraz svoje hčere. Njegov je ni bilo.

»Morda je kam šla?« se je oče tolažil in tudi Minca je trdila, da je Angela odšla najbrže k sorodnikom, saj je vzela s seboj nekaj obleke in perila.

Ni še minilo dopoldne, ko je prišla v min gospodarjeva sestra Pavla.

Pečovski je takoj planil na njo in jo je spravečal, če je Angela pri njej.

Pavla se je držala nekam resno. Povedala je, da je dekle res pri njej in bo ostala vse dollej, da dobi službo, a domov se ne vrne nikoli več.

Pečovski je nekaj govoril o potuhi, ki jo Pavla daje njegovemu otroku, pa je slabo naštel.

Iz pisarne Kmečke zveze

Novo krajevne kmečke zveze

V nedeljo, dne 19. julija, so bile ustanovljene Krajevne kmečke zveze v sledečih krajih:

V Cerknici pri Rakeku se je po 10 maši zbralo v društveni dvorani nad 80 mož in fantov, članov Kmečke zveze. Zastopnik Glavnega odbora g. Nande Novak jim je v enournem govoru obrazložil smernice in naloge Kmečke zveze in bodoče Kmečke zbornice. Po njegovem govoru se je razvila živahna debata o posebnih nalogah Kmečke zveze v logaškem srezu, nakar je bilo sprejetih tudi nekaj zelo umestnih resolucij. V odbor so vstopili sami naši najboljši fantje in gospodarji.

Isti dan so bile ustanovljene tudi Krajevne kmečke zveze na Selih pri Kamniku, na Loki pri Zidanem mostu in v Višnji gori.

Ustanovni občni zbori Krajevnih kmečkih zvez v nedeljo dne 26. julija 1936:

Trebnje na Dolenjskem. V nedeljo, dne 26. t. m., po rani maši se vrši v Trebnjem ustanovni občni zbor Krajevne kmečke zveze za Trebnje, združen z večjim kmečkim zborovanjem za trebanjsko dolino.

Dolenje! Pridite v obilnem številu, da se po- užimo o naši stanovski organizaciji in porazgovo- rimo, kako bomo v njej zastopali interese Dolenj- ske. Govori predsednik Kmečke zveze g. Janez Brodar.

Belokrajina. V nedeljo, dne 26. t. m. po rani maši bo ustanovni občni zbor Krajevne kmečke zveze v Podzemlju v društv. dvorani, po 10 maši pa na Radovici v kol. Belokranje! Vaša stanovska organizacija je Kmečka zveza, zato pridi! Na obeh krajih govori tajnik Kmečke zveze g. Benko.

Prečna pri Novem mestu. Kraj in uro raz- glasi pripravljajni odbor.

Podgorje pri Kamniku: Ob pol 10 dopoldne v gostilni Golob. Govori g. Nande Novak.

Katoliški listi sta moji glasniki. Malo otrok nebeškega Očeta bi vedelo za moje želje, ako ne bi bilo tebe, ka- toliško časopisje. (Pij X.)

Spet je moral slišati pridigo o svoji prvi ljubezni, ki je bila seveda Pavli dobro znana. Nazadnje mu je dejala, da otrok ne bo delal kakor nekdo njegov oče, ki se je dal pregovoriti, Angelca si pač v ljubezni ne bo pustila od nikogar ukazo- vati, kajti njen izvoljenec je dober in pošten mlade- nič, ki biva bila vsaka nevesta vesela.

Pečovska, ki je bil itak že mehak kakor vo- sek, sam ni vedel kaj reči, zato je rajši vse sku- paj prepustil Minci, upojoč, da se bosta ženski laže pomenili.

In Pavla je res ostala dalje časa v kuhinji pri mlinarici, ki ji je priznala, da se je mož pre- nagljal, da mu je zdaj samemu žal in se je kar presraščal, ko ni našel Angele doma. Prosila je teto, naj dekle potolaži in ji reče, naj se le vrne, ker se bo polagoma vse uredilo tako, da bo prav za njo in tudi za Andreja.

Pavla se je pomirjena vrnila domov.

Angelca se je res vrnila že naslednji dan. Nihče ji ni omenil Andreja, toda vedela je, da je led prebit in zadovoljna je bila, saj je bila pre- pričana, da postane danes ali jutri srečna Andre- jeva nevesta.

Pečovski gospodar je malokrat pomislil, da sta oba njegova otroka, ki ju je imel s prvo ženo, že pod vrhom. In spet se je začudil, ko je ne- kega dne zvedel, da njegov Miklavž postopa okoli županove hiše, kar se mu je zdelo še bolj čudno, ker je vedel, da starec fanta ne mara in da je tudi Miklavž zadnje čase vedno bolj mrzil župana, ko je spoznal, da ga slednji ne more videti.

Oče župan je tudi sam zvedel, da je v njegovo Ema zažubel pečovski Miklavž. Silno se je razburil. Ko je čul, da se zaljubljenca že skri- voj sestajata in da hoče Miklavž dekle poročiti, je kar zbesnel. Poklical je Ema k sebi in ji od- ločno prepovedal, da ne sme več občeavati s pe- čovskim kmetarjem, češ da bo lahko dobila

PODOMOVINI

Stična nas vabi

Le še dobri trije tedni nas ločijo od jubilej- nega evharističnega romanja k Zalostni Materi božji v Stično. Vsa katoliška Slovenija, posebej pa še ljubljanska škofija, je na to romanje povab- ljena. Niso pa mišljeni s tem samo fantje in mož- je, marveč prav tako tudi žene in dekleta.

Kdaj gremo v Stično? Fantje in možje vse- kakor tako, da bodo na Marijin praznik 15. av- gusta popoldne ali vsaj do šestih zvečer v Stični. Za nje je predvsem določena nočna pobožnost s sprevedom na hrib Vinograd in sv. maša na hri- bu. Ker pa bo ob šestih zvečer slovesna otvoritev jubilejnih svečanosti, ob osmih zvečer pa uprizo- ritev silno zanimive slavnostne fantovske igre »Ju- rij Kozjak«, je prav, da se vsi moški že v zgod- njih večernih urah nahajamo v Stični. Žene in de- kleta pa naj se v čim večjem številu udeležijo slavnosti šele 16. avgusta zgodaj zjutraj. Seveda pa bo 16. avgust prav tako skupen dan za moše in fante, žene in dekleta, kakor je bilo to na Sta- dionu. Zlasti naj se vsi udeležijo sklepne evhari- stične procesije v nedeljo popoldne.

Kako bomo potovali v Stično? Kdor bo poto- val z vlakom, se bo poslužil ugodnosti nedeljskih voznih listkov. Pri domači postaji mora zahte- vati nedeljski vozni listek, ki velja brez po- sebnega potrdila tudi za brezplačno vožnjo nazaj. — Bliznji udeleženci pridite peš in z vozovi. Za vozove bo preskrbljen prostor. — Kdor pa ima kolo, naj pride vsekakor na okrašenem kolesu. Tudi za shranitev koles bo poskrbljeno. Udele- ženci na kolesih bodo v soboto 15. avgusta po svečanem sprejemu ob 5 popoldne spremljali cer- kvene in svetne dostojanstvenike od stiškega kolo- dvora do cerkve. — Ker je naš pohod v Stično pravo romanje, naj bi zlasti v nedeljo zjutraj pri- šli udeleženci v Stično tudi v strnjanih procesijah med molitvijo in petjem.

Kako je s narodnimi nošami? Tako je, da ne sme ostati nobena doma. Ker je na Dolenjskem bolj malo pristnih narodnih noš, ste vabljeni predvsem iz krajev, kjer take narodne noše imate, t. j. predvsem ljubljanska okolica in vsa Gor- njejska.

drugačnega ženina, saj je mestnih prikupljivih in izobraženih fantov dovolj.

Mladenka ni očetu odgovorila, ker je vedela, kako je natančen. Pobeignila je k svoji materi in ji jokaje povedala, kako neusmiljen je njen oče, ki je niti ne vpraša, če ima fanta rada ali ne ter ji kar na kratko prepove pogledati ga.

Stari Mlakar je pač samo navidezno to za- devo zaključil. Mož je preveč ljubil svojo hčer, da bi ji fanta kar odbil. Toda, če bi bil to vsaj kakoli drugi in ne ta vražji pečovski pobal, ki ga ni in ni mogel trpeti.

Ema pa se je tudi sama tolažila, da bo že pregovorila očeta, da ji bo dovolil ljubiti Miklavža.

In tako se je pričela v duši starega klobu- čanja borba. Med njim in Pečovskim je še vedno stal mrvi Teobald, kajti župan je bil prepričan, da je bil nesreče kriv največ Pečovski sam, ki je dovolil sinu, da je šel z njegovim Teobaldom v pečino, da mlinar o tem niti slutiti ni, si ni dol dopovedati in je smatral vse podobne trditve za gole laži.

Stari Mlakar je kmalu opazil, da njegova Ema ne bo kar popustila, spredel je, da mora biti zelo zagledana v svojega izvoljenca, saj je po- hajala odsej zamišljena in zalostna okoli, skoraj niti ni jedla in vedno bolj porita je postajala. Oče se je zbal, da mu otrok ne zbol. Zato je še bolj tuhtal in premišljeval vse noči, kaj naj ukrene. Mož si sam ni znal pomagati in trpel je tudi sam, saj je bil prepričan, da bi se spoprijaznil z mislijo, da bi postala njegova hči žena Pečov- skega fanta.

Stari Mlakar si je vedno vsiljeval misel, da stoji med njegovo družino in Pečovskimi mrvi Teobald, zato je vedno stiskal pesti in še in še dejal:

»Ne, nikoli ne bo Ema nevesta Pečovskega, nikoli, pa če še toliko trpi, se bo že unesla!«

Starec je opazil, da postaja tudi njegova že- na vsa zamišljena in zaskrbljena. Nekaj časa je molče prenašal vse to, a potem je ženo zarabil:

Kako bo s prehrano v Stični? Redno kosilo bo v Stični težko dobiti. Pač pa bodo za izredno nizko ceno na razpolago razni prigrizki ter hia- dine pijače. Dobro bo, da vzamete s seboj nekaj kruha. Tako boste izhajali tudi z najmanjšo vstoto.

Jubilejni znak. Akademski kipar g. Pengov Slavko je za stiške svečanosti izdelal zelo okusno plaketo za jubilejni znak. Plaketa predstavlja sta- roslavni stiški grb. nZak bo veljal za osebo 3 Din ter bo upravljeval k dostopu k vsem jubilejnim slavnostim, tudi k slavnostni igri.

Nujna prežnja pref. župnim uradom. Prosimo vse pref. župne urade, da še tekom tega meseca sporočijo Prosvetni zvezi v Ljubljani, koliko jubi- lejnih znakov za stiške svečanosti naj jim po- šljemo. Ker bo prodaja znakov predstavljala pre- cejšnjo skrb in delo, svetujemo, da k temu delu pritegnete agilne delavce iz KA in prosvete. To delo je pa nujno potrebno, da se pravočasno ugo- tovi približna udeležba iz posameznih župnij.

Občinske volitve na Vrhniki

Znano je, kako je prejšnji režim brez vsake gospodarske koristi spreminjal občinske meje, da bi pri volitvah lažje uspel. Tako so tudi od Vrhnike odtrgali vas Zažar, ki je bila vedno kot en mož v taboru SLS, nasprotno pa nam priklopi- li vas Smrečje iz šentjoške občine. Zažar so dali k horjulski občini, ker so vedeli, da tam itak ni- koli uspeti ne morejo, glede Smrečja pa so si mi- šlili, da se volivci v novi občini ne bodo tako la- hko znašli in bodo volili, kakor jih bodo a terorjem naučili. Toda Smrečje so kaj hitro spoznale, da spada nazaj v St. Jošt, njihovi enodušni želji je notranje ministrstvo ugodilo in tako so bile se- danj združene spet z ostalimi vsemi šentjoške ob- čine. Ker so se občinske meje spet spremenile, je kr. banaka uprava razpisala za vrhniško ob- čino občinske volitve, ki bodo v nede- ljo, 9. avgusta t. l.

Najim volivcem so še dobro v spominu razne »volitve« zadnjih let, občinske in državnozbornske.

»Kaj je vendar pri nas? Če se hči pači in cmeri, naj se, ker vem zakaj, ampak kaj je tebe prišlo, da si tak? Za noben pogovor nisi več!«

»Saj nisi sam nič boljši!« ga je zavrnila žena. Potem mu je počasi in preudarno povedala, da Emina hubezen ni ostala taka kakor bi bila mo- rala biti.

Mlakar je pričel nad ženo kričati in jo zmer- jati, češ da mu je slabo vzgojila hčer, da je zdaj osramočena njegova poštna hiša, da je umazana njegova čast in je sam ponižan in poteptan, saj bo moral prosjačiti okoli Peči, sramota da bi pra- šel Pečovski sam in zasmehoval za sina:

»Jaz, ponosni trgovec, naj zdaj klečeplazim okoli tega kmeta in ga prosim, naj se me usmili, da ne bo osramočena naša hiša?« je tarnal in se grabil za sive lase.

Žena ga je mirila, pa ni nič pomagalo. Na- zadnje je umolknil in ni pogledal niti žene niti hčerke. Mrk in sam vase pogreznjen je hodil ves nezadovoljen okoli. Zdaj se je čutil poraženega, zdaj se ni več boril s svojim ponosom in je mo- ral samo misliti, kako naj se ubrani sramoti, kaj mu je pretila. Večkrat se je že oblekel, da bi šel sam k Pečovskemu, pa se je vedno premislil, ni mu več brnil ponos, če srce ga je bolelo, ko se je spomnil, da bi moral biti narobe in bi mo- ral Pečovski snubiti za sina.

Drugič je spet kdel in rentočil ter se jezil nad svojo hčerjo in stiskal pesti:

Na najvišjem kavkaškem vrhu Kibrusu gra- dijo sovjeti turistovski hotel, ki bo menda naj- višji hotel na svetu. Nahajal se bo namreč v vi- šini 5000 m. Dali mu bodo obliko zrakovlova.

Neka ameriška trdnjava izdeluje umetno svilo posebne finosti. Sklopec avilene nit, težak 1 kg. da 5000 km dolgo nit, s katero bi torej premerili osemno obsega naše zemlje.

Naravnost. Zdravnik: »Ali vaš deček ne jedla vedno?« — Mati: »Ne, ne! Samo če govorim.«

Oboroženi privandrovci so hodili z različnimi grožnjami okrog ljudi in jih gonili na volišče, zapirali in z desničnimi kaznimi obsojali so one, ki niso klonili. Obstanja služb, odpisa davkov in druga taka nečedna — pa pozneje tudi ne izpolnjena — dejanja naj bi oplasila volivce. Zdaj tega ne bo več. Volitve bodo sicer javne, ker je pač tak volivni zakon, toda volitve bodo svobodne. Mi se ne bomo posluževali takih metod, kot sta se jih JRKD in JNS, toda mi tudi ne bomo dopustili, da bi nasprotniki kakorkoli izkoriščali svoje sedanje položaje ali svojo gospodarsko moč.

Veliko zanimanje za listo naše JRZ v vseh krajih občine vrhniške občine kaže, da se volivci dobro zavedajo, da bo prava lista samo naša lista. Saj se je z naše strani celo sedaj, ko je bila občina v nasprotnikovih rokah, storilo v nekaj kratkih mesecih več, kot prej ves čas, kar so bila vsa javna mesta nam zaprta. Odkar imamo spet svojega zastopnika v čestnem odboru, se je za ostanje v vrhniški občini napravilo več, kot prej v dolgih letih, ko je bil ves čas celo Vrhnica podnastelnik okrajnega cestnega odbora. Popravili blatnega klanca, ceste Verd-Pokojišče, napravili nove škarpe Podgoro, kanalizacijo v Vrhnici — tudi ta se je izvršila s podporo cestnega odbora — bodo sledila v najkrajšem času nova dela. In to res potrebna, vsem služba dela, ne samo volilni tratorčki! — Več let so vodili zdravstveno ministertvo Slovenci Pucelj, Novak in pa Marušič, toda za prepotrebni vrhniški vodovod ni bilo nikoli denarja. Naš priljubljeni minister g. dr. Miha Krek pa ni zamudil prilike, da ne bi ob pravem času zastavil svojih sil za to perečo stvar in tako je danes gradnja novega vrhniškega vodovoda že zagotovljena, kar je pristojni minister že podpal odlok o nakazilu zneska 140.000 din v ta namen. — In slednjič gospodarstvo in Občinski hranilnici! Prej brezglavo tožarenje in preganjanje dolžnikov, kar je jemalo zavodu deset in desetisoč gotovine za advokatske stroške, ki so šli izven občine; sedaj pa, odkar vodi gerentke posle naš človek, je Občinska hranilnica samo na delavskih plačah pri jelovski opekarni izplačala že nad 130.000 din!

Zato izbira dne 9. avgusta ne bo težka. Veak preudaren volivec bo glasoval za listo JRZ, katere nosilec je Ignacij Hren iz Verda.

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUB«?

Ugašajoče sonce

(Prevedel Vinko Lovšin.)

(Nadaljevanje.)

Istočasno pa je bilo slišati rezke in dolge živje. Hujskaci so opazili, kam legat meri in zato so pazili, da mu odtrgajo srca svojih, v legiji razkropljenih pristaveh. Slo jim je samo za svojo varnost, kajti vedeli so, da preži za Publijevo mirnostjo grozna kazen.

»Dajal nam bo obljube, kot vsi drugi, so kričali kolovodje. »Ne dajte se preslepiti!... Mesto lepih besedi zahtevajmo polajšanje in boljše plačilo!... Svojo zgovornost naj ohrani za senat! Držimo čvrsto skupaj, tedaj se mora umakniti!«

Nekateri so prišli do govorniškega odra, si strgali tuniko in epodnjo obleko s telesa in kazali Publiju svoj hrbet z brazgotinastimi ranami. »Bijanje je naše plačilo! Stotniki lomijo svoje palice na naših hrbtih!... S sižolom so nas hranili kot beračelje, je kričal Virginij.

Vrsta je bila zopet v neredu in pretrgana in posamezni oddelki legije so ovirali še druge in tvorili neurejeno maso, podobno zaposlenemu kupu mravljinčev. Hujskaci so skakali sem in tja, se izprali s svojim živahnim pregovarjanjem. Najbolj zagrizeni so se prerili celo skozi gručo, da bi obkolili oder.

Publij je takoj uvidel njihove namene. Okrog njega so se dvigale stisnjene pesti, svetili meči in žarele grozeče oči. Hoteli so ga prestrašiti. Toda, napaden od tega groznega divjanja, izliva srda in besnosti, je stal nepremično kot kip, z levico naslonjen na ščit. Samo z očmi je zadrževal drznost upornih vojakov. Vedel je, da ga samo en trenutok slabosti lahko vrže v prah k nogam upornikov.

Že se je stegnol nekaj rok, da bi ga pograbile in potegnile z odra. Samo drzen čin

Ali bo samo Bela cerkev tlačanila?

Bela cerkev je po dolgem času spet samostojna občina. Dolg je bil boj in velike so bile ovire. Pa je voditelj Slovencev, dr. Korošec dejal: »Čeprav je občina majhna, naj bo samostojna, če narod tako hoče!« Ko se je govorilo o potrebah občine, nekaterih sploh ni bilo blizu, po podpisu je bilo treba iti na dom. Nam je bilo to razumljivo. Ljudje, ki so stali vasa ta leta v prvi vrsti skrahane nacionalne stranke, ki so celo občino zapravili, pač ne morejo odkrito, brez aramu poštenemu človeku pogledati v obraz. Pa so se pripeljali gospodje z avtomobili iz Novega mesta in Ljubljane in so zbrali razkropljene ovčice in dali jim poguma. Pa je slo. Naši nacionalisti so korajžo dobili. Toda obljubiti nimajo kaj. So pa še tako injekejo dali, da nekaterim ni bilo treba prav nič delati, ampak so lahko samo okrog hodili in trosili laži na debelo. Da bo vlada padla govore. Ampak s tem se že več kot eno leto tolažijo in se še bodo. Pa da bo lista JRZ farovž in farovški kozolec popravljal! Tem lažem pameten človek ne bo verjel. Oni pa, da bodo Sokolaki dom zidali. Nekaj gospod iz Ljubljane, da je že prinesel 30 jurčkov za to... Vprašamo le, odkod je tisti denar. Ali ni mar last ljudstva?

Mozje in fantije iz naše vasi! Ali se več ne spominjate »poljarjev«, ki so imeli že biče spletena in jih vihteli nad vašimi hrbti? Ali ste že pozabili, kako vas je pri zadnjih državnozborskih volitvah sedanjim nosilec opozicijske liste vrtel in zafakoval, ker ste hoteli po svojem prepričanju govoriti? Ali ste pozabili, kako vam je med vojno delil moko? In njegov odzvrč na listi g. Hasi? Med vojno je imel priliko delati za ljudski blagor! Mi vemo za kaj gre. Ne za občino in naše občinske potrebe. Za to gre gospodom v Novem mestu in Ljubljani, da bi lahko pokazali, da so le še neke na svetlu ljudje, ki bi držali hrbte, da bi jih oni tepli. Po vseh naših občinah so že obračunali s Kramarjevimi in Puceljevimi valpi, no, v Beli cerkvi so pa še vendar pripravljeni na bič. Mozje in fantije! Hočemo svobode in poštenja, ne pa JNS-arskih priganjačev in žandarjev. Zato ne bomo glasovali za poljarje, ampak za listo JRZ, katere nosilec je g. Vinko Bevc. Ne poslušajte laži, ki jih trosijo o našem kandidatu. On je odločen in odkrit, vsakemu pove v obraz kaj misli. Pa je ta boljši kot potuhnenec in hinavec, ki

se vam ne upa pogledati v obraz in dela proti vam za vašim hrbtom. Bevec je bil od Jevtičevega režima brez vzroka razrešen županovanja, danes pa bo dosegel, kar bo prošil pri politični upravi za vas in za občino, ker je član naše stranke. Ali bo kdo g. Zorkota poslušal? Pri Marušiču naj bi bil dosegel, da bi bili imeli svojo občino, če je imel kaj besede. Možje, premislite vase! Na listo JRZ so sami poštenji, delavni možje, ki jim lahko usodo občine izročite. To niso ljudje, ki se diho v senici in živijo na račun tujih žuljev, oni so kmetje. Pa hočemo tudi, da bo naša občina ostala samostojna, čeprav je majhna. Zato bomo dali svojo zaupanje in zahvalo našemu voditelju dr. Korošcu s tem, da bomo glasovali za listo JRZ. V nedeljo vsi na volišče in vsi za Vinkota Bevc!

Volkovi v ovčjih oblačilih

(Dopis.)

Preteklo nedeljo smo poslušali pri Dev. Mar. v Polju več lepih pridig. Naslanjajoč se na isto-nedeljski evangelij, sta v naše največje zadovoljstvo, tako g. župnik kot g. kaplan, v globokih govorih pojasnila, kako velika nevarnost preli nam in naši državi od protivrškega marksizma in komunizma. Poudarila sta, da se pod plaščem nekaterih, na videz nedolžnih redčarskih organizacij, skriva strašno človeško zlo. Kakšna sta marksistična svoboda in marksistični raj na zemlji, nam dokazujejo že nekatere države, kjer so marksisti pri državnem krmiu, sežigajo cerkve in katoliške bolnišnice, zapirajo, v pregonstvo pošiljajo in do smrti mučijo nedolžne in pošlene ljudi, na široko široko spolno razbrzdano, uničujejo družinsko življenje itd. Delavstvu pa je pod marksističnem sovjetu še slabše, kot v kapitalističnih državah.

Očete in matere, fantje in dekleta! Koga boste poslušali in komu boste zaupali? Ali boste verjeli in sledili svojim izkuženim duhovnikom, ki vas niso še nikoli varali in ki vas nesebično vabijo, da krenete na pol poštenega krščanskega življenja pod Kristusovo zastavo. Ali pa boste bolj verjeli nezkuženim, nikomur odgovornim — nekateri trdijo iz Moskve plačanim zapovednikom — ki vas hočejo pod raznimi iz marksističnih protivrških brošur poburiti gesla, spraviti proč od vere in Cerkev in tako v častno in večno nesrečo.

Očete in matere. Ali vas res ni nič strah

lahko reši njega in z njim legijo.

Hitro, neopazeno, se je sklonil doli, pograbil najbolj kričočega razgrajca za rame, ga hitro potegnil na oder in ga vrzel nekaj korakov za njim stoječim liktorjem, ki so ga takoj razorožili.

»Žvežite te pse!« je zaklical pešiči legionarjev, katerih zvestobo je poznal že od prej, in pokazal na bližnje razgrajce.

Gruča se je zmešala v ogromen voz — podoben zverem, ki se v amfiteatru medsebojno koljejo.

Med dobromislečimi pa je bel glas: »Življenje Kvintilijevo je ogroženo! in od vseh strani so se rinili prijatelji reda, da varujejo cesarjevega odposlanca. Bili so v večini. Zaman so se vstali branili. Razjarjeni vojaki so sekali svoje uporne tovariše kot sovražnike in bi bili vse poklali, ako ne bi bila tuba naznanila premirja.

Ko je nastal mir, je ukazal Publij, onega, katerega je izročil liktorjem, prinesiti na rob tribune, in ko ga je pokazal vojakom, je rekel: »Tu vidite enega, ki je onefastil prapore naše legije! V času, ko kuga in lakota razgrinjata svoj plač na državo in nam grozi sovražnik, je on, vojak, čuvár miru in varnosti državne meje, najplemenitejšega vseh vladarjev, globoko užalil in dvignil svojo roko proti njegovemu poveljniku!... Ali je kriv veleizdajec? Sodite ga same!«

»Kriv, kriv!« je zagrmelo vse okrog. »Tedad izvršite svojo obsodbo, kakor ste jo izrekli!« je rekel Publij in sunil kolovodjo z odra. Padel je na konice sto mečev. Že v zraku je bil mrtev in samo trepetajoči udje so še padli na tla.

»Dajti mi Virginija sem!« je ukazal Publij. Zgodilo se je, in tako so bili vsi trepetajoči kolovodje drug za drugim vrženi od legionarjev na oder. Vsakega je pokazal cesarski legat vojski in ga sunil z odra.

Vojski so planili s pravo besnostjo na upornike, kot bi hoteli izbrizati z njihovo krvjo svojo lastno krivdo. Tudi drugi nezadovoljniki so se prerili sedaj naprej, prestrašeni vsled kazni kolovodij, da se udeležijo njihove kazni.

Čez eno uro je bil procl tribuna cel kup mrličev, ki je segal do Publijevih nog. Gledal je klanje na videz mirno. Samo bled je bil in ustnice so se tresle. Poveljnik je čutil gnus napram moritvi izven bojišča in vendar ni mogel drugače postopati, ker je vedel, da samo smrtna kazni dosežejo v takih slučajih svoj cilj.

Ko je zadnji kolovodja izdihnil, je Publij dvignil roko.

Takoj je vse utihnilo.

»Jutri, ko se boste pomirili po današnjem groznem dnevu, si boste izbrali med seboj tri stotnike, da od njih izvem, kaj zahtevate od božanstvenega imperatorja. Sedaj pa pojdite v vojašnice!«

Popolnoma tiho se je legija uredila po oddelkih. Rogovi in trombe so zadonele. Med zvoki koračnice je šla vojska v redu in vrsti mimo poveljnika. Odkril se je sedaj in zaklical s čistim glasom: »Pozdravljeni, tovariši!«

»Slava ti, Kvintilije!« je odgovorila vesela legija.

Pozdravil je vojske po običajni navadi in s tem je tudi že odpustil in ne bo najbrž več kaznoval. Mirno, kot bi se ne bilo ničesar zgodilo, so šli legionarji v svoje hiše.

Naslednji dan sicer niso nikogar volili, nikogar poslali v glavni stan. Saj so poznali Kvintilija. Vedno je mislil na njihovo blagostanje in storil je za nje vse, kar je bilo v njegovi moči. Veteranom je odkazal kolonije na svojih lastnih posestvih, mlade, nesposobne legionarje je bogato obdaril, ako so šli iz tabora, da so se vrnili v svojo domovino. Vojaki so čutili nad seboj roko pravega vojaka in niso nič več mislili na svoje nesposobne zahteve. Ko so bili obsojeni pokopani, so šli drugi brez go-

pred Bogom in sram pred poštnimi ljudmi, da zaupate svoje sinove in hčere, sveti šoli komaj odrasle otroke in celo šolarje, ki so vendar krvi — od Boga in Cerkev odpodim ljudem?

In vi vetežki sokolet Kerkina je oporoka pokojnega kralja? Čuvamo jugoslovajci! Ali ni zalo pred vsem vaša sveta dolžnost, da ste hudno na straži in da se brezkompromisno borite z marksizmom in boljševizmom, ki sta največja sovražnika naše države in monarhije. Mi bomo v tem pogledu strogo opazovali vaše delovanje in po potrebi hvalili vaše tožadene podvige ali pa grozili pomanjklivosti vaše nacionalne in državne zavesti.

Končno voditeljem Jugoslavije tudi ne sme biti vseeno, kakšno vzgojo dobivajo po raznih školi in javnih kotlih in ogleh, pod zastavo nekjih »kulturnih« organizacij naši mladi državljani in državljanke.

Iz raznih krajev

Češnjica v Bohinju. Razveseljeno je pokazalo jutro v četrtek, dne 18. t. m., da bo lep poletni dan. Toda kmalu se je stemnilo, prišel je liti dež, vmes pa se je začelo turobno zvonjenje zvonov, ki so peli smrtno pesem 28 letnemu Janezu Kovčičevemu, ki je umrl po težki operaciji v bolnišnici. Ljubezen starišev do pokojnega sina pa je hotela, da je bil prepeljan iz Ljubljane ter doma položen na mrtvaški oder. Ta žalostna novica, ki se je bliskovito raznesla, je poročila marsikatero oko, hotele rajnemu vračati ljubeznivosti, katero je on skazoval v življenju, ki je z veseljem nasmeškom nagovoril vsakogar. Med mnogostevilnim cvetjem, venci in zastavama Prosvetnega in Gasilnega društva, ki vrhita častno stražo, si videl izmučen obraz pokojnika. Težka je bila smrt. Toda Bogu je bila všeč njegova duša, za to ga je poklical k Sebi. V soboto zjutraj pa se je pred hišo žalosti zbralo mnogoštevilno ljudstvo. Od blizu in daleč so prihiteli pokojnikovi prijatelji in znanci, da ga spremljajo na zadnji poti. Ko je duhovščina opravila svoje molitve in je pevski zbor, katerega član je bil pokojnik, zapel v slovo par žalostink, se je začel pomikati sprevod s zastavami Marijine družbe, Prosvet. društva in Prost. gasil. društva. Do sotre ginitivo je bilo slovo ob odprtem grobu, ko so se poslavljale zastave od rajnega, poslavljali pa so se tudi drugi. Posebno hudo je

bilo starišem, ki so se poslavljali že od drugega na tako tragičen način umrlega sina. Počivaj v miru dragi Janez! Zalujočim iskreno sožalje!

Vinica pri Črnomlju. V soboto 11. julija se je oglašal mrtvaški zvon, ki je Vinicaškom naznanil, da je preminul vzoren katoliški mož g. Jure Benetič, posestnik in gostilničar na Vinici. Vsi smo vedeli, da ne more biti drugače, vedeli smo, da je zapisan smrti, pa vendar nas je obšlo nekaj čudnega ob tej novici. Skorej varjeti nismo mogli. Valjeni smo bili, da smo ga gledali že rano v jutro sedeti na klopi pred hišo, zlasti še zadnje čase pred boleznijo, ko ni mogel več toliko hoditi. Prisedel je k njemu eden in drugi in začelo se je prijetno kramljanje. Pripovedoval je o svojem delu, o svojih kupčijskih poteh, čisto pa se mu je oklo oziralo proti kapelici križevskega pata na Žetlju, ki so njegovo delo. Kadar pa je bil posebno dobre volje, je rad povedal, kako so ga na ledji strežniki hoteli opraviti iz prvega razreda, ker je bil preskromno oblačen. Tedaj se je moč zamejati, kar ni storil tako pogosto. Sedaj pa klopiča ameva in g. Jurta ni od nikoder. Pokojni je bil med ljudmi zelo priljubljen. Tudi nasprotniki so ga cenili zaradi njegovega jeklenega znanja, ki ni nikdar omahoval, ampak vse svoje življenje brezpogojno sledil katoliškim načelom. Obična adeletha na pogrebu je pokazala, kako so ljudje cenili tega moža. Pogreb je vodil g. prior p. Valerijan Učak iz Ljubljane. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega g. dekan Bitnar, ki je med drugim dejal, da z g. Benetičema polagamo v grob zadnjega izmed treh Jurjev, ki so dali Vinici ime in dali za njen napredek. Prvi: pokojni župnik Jurij Konič, drugi: pokojni Jurij Sterk, veletrovec in zadnji Jurij Benetič. Bog daj, da bi se na Vinico zopet kmalu rodili taki trije Jurji. G. Jure počivaj v miru in Bog, za čigar čast si v življenju veliko storil, Ti bodi obilen plačnik.

Rakitna. V nedeljo, dne 28. julija bo v naši lepi vasi izredna slovesnost: blagoslovljen bo »Počitniški dom«, last Hg. zavoda v Ljubljani, v katerem je 65 otrok iz Ljubljane in drugih kra-

jev. Na to izredno slovesnost so povabljeni visoki gostje, kakor g. knezožkof dr. Gr. Rožman, g. ban dr. Marko Natlačen, okr. načelnik g. dr. Maršič ter drugi odlični gostje. Sv. mašo bo daroval na prostem sam g. škof ob pol 11, pri kateri bo ljudsko petje. Po sv. maši bo blagoslovitev, nato kratka igra kolonistov in govori visokih predstavnikov. Sprejem visokih gostov bo okrog 10 pri farni cerkvi. Rakitna se skupno z kolonisti z vso vmeno pripravila na to slovesnost. Vsi prijatelji narave in znanci Rakitne so vlyudno vabljeni.

Studenec pri Ljubljani. Radi razširitve bomo-vinske ceste je bilo treba zopet odstraniti eno dvonastirnih znamenj, ki so jih postavili romarji k nekdanji tako sloveči in mnogo »biskani božji poti k Dev. Mariji v Polju. To znamenje je stalo sredi vasi Studenec. Neredi so se uklonili vaščani ukazu. A sklenili so Studenčani postaviti novo znamenje, kapelico s kipom Marije Kraljice. Vaški odbor je v kratkem času zbral pri vaščanih potrebna sredstva in dones stoji kapelica, ki je kras in ponos vasi. Načrt za kapelico je napravil posestnik Ivan Keber, predsednik vaškega odbora in občine. Z deli so bili zaposleni in v splošno zadovoljnost izvršili sledeči obrtniki: Lavrič, Terkoš, Pekolj, Polonc. Kip Marije Kraljice z Jezusčkom je krasno umetniško delo kiparskega in rezbarskega mojstra Jos. Jerina iz Osinkar. Kapelica je tudi električno razsvetljena. Trud Studenčanov bo prihodnje nedeljo poplačan, ko bosta kapelica in kip slovesno blagoslovljena. Popoldan se zbere vsa vasa h laščanskemu nauku v farni cerkvi, po cerkvenem opravi bo kip blagoslovljen, nekateri ga bodo v procesiji nesli h kapelici, kjer bo blagoslovitev kapelice nato pete liturgije in govor. Vsa vasa se pripravila na to slovesnost. Vabimo k slovesnosti, pa tudi vse ferane in vernike iz bližnje okolice, posebno tudi Ljubljance, ki so nekdanj tako radi in številno romali k nam.

Relece pri Skofji Loki. »Slovenec« je 15. jul. prinesel daljši članek o javni morali, v katerem članek omenja tudi dogodek iz naše vasi, ko so se pred leti izdelniki v kopalnih oblekah neženirano sprehajali po vasi v javno pohujšanje. Naše žene in molere so s koprivami naredile red temu prenapetemu laitu telesa. Odkločen naslop je precej zalezel, vendar se včasih še vidi kakšen »boljši človek«, ki v afriški uniformi ponosno stopa skozi vasa. Tudi za takega bi bilo potrebno zdravilo naših mater. Priznali pa moramo, da se večina kopalcev dostojno obnaša in vsem tem ne

drnjanja na delo in so se trudili, da zaslužijo poveljnikovo pohvalo.

Publij jim je pa tudi takoj naložil težko delo. Ukazal je ojačiti nrtirbe tabora, nove ograje napraviti, jake razširiti in poglobiti. Vedel je, da bo Šervijev napad hujši kot vsaki poprejšnji.

Večkrat, ako je obšel zgodaj zjutraj straže, je hodil na streho stolpa poleg glavnih vrat in zrl v srebrno daljo, tja, kjer je bilo videti obrise gozdnatih gora na jasnem nebu. Globoka tišina je vladala onstran Donave, kot bi bilo vsako življenje zamrlo. Nobenega jezdeca ni bilo videti. Celo trgovci, Judje, Egipčani in Grki, ki so včasih večkrat trkali na taborska vrata, so sedaj popolnoma izginili in prezirali rimski denar. Publij je naslonil čelo na mrzlo ograjo in poslušal. Niti najmanjšega šuma ni bilo iz Kvadijske dežele.

Tako molče ljudje in narava samo pred velikimi neviht.

Nevihla je bila že pripravljena — čeprav še tako daleč, da jo mejna državna straža še ni mogla opaziti.

Na vsem ozemlju svobodne Germanije je zvenketal orožje in aveti gaji so odmevali od glasov svečenikov. Sicer tihi gozdi so ožveili. Glavarji vodov so hčeli s svojim moštvom k glavnim skupščinam. Sosed je obiskal soseda. Sovražniki so postali prijatelji. Starejšine so se posvetovale, mladina se je pa vadila v orožju. Vsi skupaj so se pripravljali na vojsko proti rimski moči.

Ni pa bilo nobenega neposrednega povoda za vojsko. V deželah, kjer so priznali rimsko nadoblast, se ni nič zgodilo, iz česar bi se dalo razlagati nenavadno gibanje. Davkarji so sicer nadlegovali davkoplačevalce, rimski naseljenci so hujšali eno naselbino proti drugi, kupci so varali lahkovorne barbare, toda vse to je spadalo k vsakdanjim stvarim in nihče ni za to skliceval velikega zborovanja. Ne, vzrok je

prišel od daleč. Svobodni germanski rodovi na severu so prodirali proti Alpmi in sicer začetku ne iz maščevanja, ali iz kekega posebnega političnega namena, ampak samo iz potrebe po večjem prostoru.

Divjim sinovom gora in pustinj cele Germanije je bilo v mejah določenih od Rima pretesno. Od treh strani, od zahoda, juga in vzhoda je bila Germanija ograjena od utirjenih mej rimske države, na četrti strani proti severu je pa bilo morje. Germani so pa ljubili mnogo zraka zase in za svoje čede. Ker so v pretežni večini živeli od lova in živinoreje in niso bili vajeni mučnega poljedelstva, niso mogli živeti brez obširnih gozdnih zelenje in prostornih pašnikov. Teh pa niso imeli v toliki meri na razpolago, kakor je rastlo prebivalstvo, ki se je vsako tretjino stoletja podvojilo. Zato jih je gnalo po večjem prostoru in zato se je že pred davnim časom velik del po šegah svojih pradedov podal na potovanje.

Markomani se niso tedaj malo začudili, ko so zagledali v svojih okrajih na stotisoče nepovabljenih gostov iz severa. Prej se je moral v takih slučajih slabejši unakniti močnejšemu, s tem da si je ta drugje iskal prostora, katerega seveda ni manjkalo. Toda nekaj časa sem, so se razmere izpremenile. Mejaši rimske države niso imeli nobenega veselja več, zapustiti svojih bivališč. Več kot sto let nazaj vladani od kraljev in knezov, ki so bili vzgojeni v Rimu, kakor tudi vsled trgovine z jugom, kljub neprestanim sovražnikom in bojem, so začeli ti narodi polagoma prihajati do kulture. Premožnejši Markomani in Kvadi so prebivali v zidanih hišah, so izsekavali gozdove, prisilili svoje podložnike k poljedelstvu, so dobivali iz rimske države vino, knjige in učitelje. To je bil seveda samo začetek poznejšega popolnega razvoja, a že ta prvi začetek novega življenja jih je privezal na rojstni kraj. Ako so šli severni narodi iz domovine svojih očetov, so za-

pustili samo gozdove in revne koče, katerih ni nihče pogrešal. Ako bi pa bili sosede rimskega cesarstva vsiljivcem morali odstopiti svoja posestva, bi bili izgubili sadove kulture enega pokoljenja.

Zato pa niso bili Markomani preveč vesel obiska svojih ne preveč dobro mislečih bratov in so skušali tok uravnati v rimske dežele. Toda Rim je sprejel prve naivne otroke severa na svoji meji ne s kruhom in soljo, ampak z železom. Legionarji so napisali barbarom, ki so zahtevali pravico bivanja v rimskih provincah, tako odgovor na hrbet, da so se ti hitro izgubili čez Donavo.

In tako se je zdelo, kot bi odločnost legatov in tribunov zagrenila Germanom nova potovanja. A prišlo je čisto drugače.

Divji narodi so videli bogate dežele rimskega imperatorja od blizu in so širili vest o teh čudesih do skrajnih gozdov severa in vzhoda. To je vzbudilo poželenje. Odbili so nas — so govorili — ker smo vpadli v premale številu. Zato pa pojdemo sedaj vsi skupaj, pa se mora združiti moč železne ograje rimske države pod našo besnostjo! In naenkrat, kot na dogovorjeno znamenje, se je vzdignila srednja Evropa, ki je zavidala Rim vsled njegovega blaska in blagostanja.

Sploščeta ni nihče uredil ne vodil tega gibanja. Prišlo je samo, kot pride nepričakovano nevihta, da očisti ozračje vročega poletja. Oni rodovi, ki so prebivali v obmejnih krajih, so se opomnili porazov, ki so jih doživeli od legij. Oddaljenejši pa so sanjali o bogatih poljih in pašnikih civiliziranih krajev. Zopet so ožveili vsi občutki nevoščljivosti, sovraštva, jeze, maščevanja in lakomnosti — vse same sanje po lepšem in udobnejšem življenju. Od časa prvega stika Germanov z Rimom je bilo prvič, da se je vse svetlo plemo dvignilo proti črnolasi »gospodarjem sveta«. Ozi in Langobardi, Biktovani in Hermunduri, kot drugi neodvisni

P I S A N O P O L J E

DROBTINE

Miši pošljejo nad komarje

Osjek je znan po svoji neprijetni nadlegi gostih rojev komarjev, ki iz svojega varnega zavetišča v močvirnih delih okrog Drave kaj radi obiskujejo tudi mesto. Ta zanimiv predmet je tudi na dnevnem redu občinske seje v Osjeku. Padali so najrazličnejši predlogi, kako zatreti to golazen, vendar je bilo proti vsakemu nebroj pomislekov, da bi bil uspešen. Obširna močvirja okoli Drave je težko izsušiti, ker bi bilo to v zvezi z velikimi stroški, ki jih tudi Osjek ne premore. Vsekakor pa je zanimiv predlog, ki ga je postavil neki mestni svetnik, namreč, da se začne vojna proti komarjem na ta način, da občina naroči »slepe miši«, o katerih je znano, da jih požre ena sama kar po 250, seveda če jih vjame. Po razpravi o tem neprijetnem vprašanju je bilo res sklenjeno, da se organizacija boja proti tej golazni poveri posebnemu odboru, ki je ugotovil, da je pač to sredstvo za pobijanje komarjev najbolj poceni. Potrebno bi bilo v ta namen zgraditi v okolici Osjeka posebne stolpe, v katerih bi živele te slepe miši. V vsaki bi jih bilo okoli 20.000. Čim se je zvedelo o namenu osješke občine, da se je odločila za boj proti sitnim komarjem, je prišla tudi iz Dalmacije vest, da tam v okolici Divulja tudi razsaja ta golazen. Osješka občina je sklenila, da zatre komarje na isti način, kakor so jih zatrli v Dalmaciji po navodilu nemškega profesorja Floricka. Inženjer Dragoljub Mudrovič je tudi sam odpotoval v Dalmacijo, da se pouči o načinu te borbe proti komarjem, ki je bil menda uspešen. Z graditvijo stolpov, v katerih bi stanovali slepe miši, naj bi se začelo že letošnjo zimo, tako da bi te mogle začeti s svojo morijo komarjev v začetku prihodnjega leta. Za prvi začetek bodo naročili v Osjeku desetisoče miši iz Hrvatskega Zagorja, kjer jih je dovolj. Te se bodo v teku nekaj let toliko pomnožile, da bodo prav gotovo kmalu kos silnim rojem komarjev. Zaradi tega upajo Osječani, da se bodo iznebili te nadleže prav kmalu.

Raziskovalec raka o lurskih čudežih

Znani raziskovalec raka, profesor Aleksis Carell, ki je že prejel Noblovo nagrado in je član uradnega zdravniškega odbora v Lurdu, je izjavil: »Četudi sem protestant, izjavljam, da verujem v čudežno lursko zdravljenje. Bil sem globoko ganjen, ko sem na lastne oči videl, kako se je veliki izrastek raka na telesu nekega delavca pretvoril v neznačno ranico. Ne razumem, kako se je to zgodilo, vendar moram zaupati svojim očem, ki so to videli.

Še bodo zmagali

Dne 15. julija so bile v Rimu prirejene veličastne manifestacije za dan, ko so vse evropske države ukinile sankcije proti Italiji. Vse mesto je bilo okinčano z zastavami, zvečer pa so se ogromne množice ljudstva ob pol 8 zbrale pred beneško palačo. Ljudstvo je vzklikalo Mussoliniju in fašizmu. Kmalu nato se je v beli obleki na balkonu pojavil Mussolini in z namahom na ustnicah govoril zbranim množicam: »Danes, 15. julija, so vse sankcionistične

države vsega sveta dvignile bele zastave v znak, da hočejo premirje z nami. To ni samo znak navadne predaje, temveč je to želja vseh držav, da vzpostavijo redne odnose z Italijo. Naša zmaga je odprla Evropi oči, tista zmaga, ki je last vseh Italijanov in vseh mož, žena in otrok. Noben Italijan ni imel strahu zgrabit za puško in iti v boj, in ni ga bilo Italijana na bojišču, ki bi se sovražniku predal. Vsak je žrtvoval vse, v srcu pa je nosil prepričanje o zmagi civilizacije in pravice, ki sta in še bosta zmagali v Evropi in v Afriki. Ogronne množice so burno pozdravljale Mussolinija, da se je moral šestkrat prikazati na balkonu.

500 odstotne obresti je jemal

Pred sarajevski okrožnim sodiščem se je pričela te dni razprava proti bogatemu krojaču Vasi Gjokiću. Obtožen je bil zaradi večkratnega nezakonitega odiranja. Obtožnica očita Gjokiću, da je v letih 1929 do 1930 mnogim kmetom v Visokem posojal denar na nezasišane obresti. Obtoženi je sam priznal, da ni nikdar več zaračunal kot 42%. Vseh štirinajst prič pa je potrdilo, da je računal Gjokić od posojenega denarja tudi do 500% obresti!

Križanka

Vodoravno: 1 vojak višje stopnje, 7 vojak višje stopnje, 13 končuje molitev, 14 najnesrečnejši kraj za človeka, 16 veliko rešeto, 17 tvor več vojakov, 18 del pohištva, 19 kraljuje nad Ljubljano, 20 predprijelo, 21 del voza, 22 žito, 23 začimba — se meša z jedm — ljudski izraz, 24 moderno prevozno sredstvo, 26 pokriva sid, 28 glej 11 navp, prvi dve črki, 29 najvišji čut pri človeku, 31 priprava za risanje, 33 napolnjuje žebeljak, 31 — je slato, 38 liturgični izraz, ki označuje velikonočno dobo, 37 o a u, 39 okrajšava za april, 40 najpreprostejše orodje, 41 žito v južnih — močvirnih krajih.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13				14	15			16			
17				18				19			
20			21				22	23		24	
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48

Navpično: 1 žival — ki se plazi (plazilec), 2 del sveta, 3 del noge, 4 glavni števnik, 5 tim je Jezus izročil svoj nauk, 6 človek, ki ne more govoriti, 15 velika lesena posoda, 7 skalnata pečina v morju, 8 vzbuna, 9 večja naselbina, 10 rimski cesar, velik preganjalec kristjanov, 11 naša sosedna država, 12 vojaški novinec, 21 pastir, ki pase ovce, 23 a tat, ki stika po žepih, 24 a, 25 avtomobilska firma, 26 o in nočna ptica — sova, 27 kazalni zaimek, 29 glavar družine, 30 pikajoča žuželka, 32 težke zemlja, 34 rezilo, 38 ima samo človek.

Rešitev uganke: Nova maša

Vodoravno: 1 maša, 5 gomila, 7 ale, 8 lad, 9 din, 10 ola, 11 at, 12 um, 13 on, 15 oj, 16 Eva, 17 ban, 9 kr, 20 Evi, 22 vrt, 24 nit, 25 ija, 26 na, 28 od, 29 ve, 30 konj, 13 a b, 33 du, 34 INRI, 36 slikar, 37 oka.

Navpično: 1 molitev, 2 amen, 3 žilo, 4 aleluja, 5 gada, 6 Adam, 14 nakit, 15 obrvi, 16 eden, 18 usta, 21 vid, 23 rja, 26 novomestnik, 27 eden, 32 burka, 24 ilo, 35 la.

Umetna kava. Brazilski kemik dr. Castilleiros je napravil po triletnih poskusih zanimivo odkritje. Odkril je način za pridobivanje umetne kave. Umetna kava daje prav nič ne zaostaja za pristno, ima prav takšno barvo in prijeten vonj, a tudi prav toliko kofeina. Odkritelj je povabil k sebi skupino strokovnjakov za kavo in jim je predložil niz skodelic pičaje iz prave in umetne kave. Niti enega ni bilo med strokovnjaki, ki bi mogel ugotoviti, katera kava je iz pristnega in katera iz umetnega zrnja. Poleg drugega ima kmetična kava pred pristno to prednost, da se hitreje in lažje pripravi. Dovolj je, da se vrže kocka praška v krop. Odkritje dr. Castilleirosa je mogoče vse hvale vredno. Ampak v dobi, ko se celo pristno kavino zrnje uničuje v velikih množinah, se bo komaj obneslo ustanovljati tvornice za umetno kavo.

Nekaj sa vse. Telesni zdravniki prvih rimskih cesarjev so prejeli po Plinijevih zapiskih letno plačo 250.000 šester, okoli 15.000 dolarjev. Zdravnik Stertinij je celo prejel 30.000 dolarjev, ker je dokazal, da mu je privatna služba toliko nesla. — Tenko drevo meri v dolžino pet in pol do šest metrov, v izjemnih primerih pa doseže tudi dolžino 11 metrov, pri nekaterih pa je tudi samo dva metra dolgo. — Zelo često naletimo na navado, da dovolijo starši otrokom valjati se po tleh. Nihče ne misli pri tem, da si otroci naberejo na rokah nevarnejše bakterije, ki jih potem, ko vtičajo pret v usta, posejajo vase. Na ta način nastanejo mnoge bolezni v vratu in prsih, šestkrat tudi jetika. — Človek ima 254 kosti in 4000 mišic. — Mravlje se ogibajo, če le morejo, modre luči in iščejo rdeče svetlobe.

31 obletnica letanja. Ameriški aeroplan je ono leto obhajal svojo 31. obletnico praktičnega obstoja. V tem kratkem času se je iz malega, primitivnega letala, s katerim sta se spustila v zrak na negotov polet brata Orville in Wilbur Wright v Kitty Hawk, N. C., razvil ogromen zračni stroj, kakršnega bi si v početku niti v sanjah ne mogli nihče predstavljati. Kakor se Orville Wright ob tej obletnici sam izraža, je njega samega presenetil razvoj njegovega izuma, in je dejal, da si sploh nobena oseba ne more predstavljati, kako ogromni napredek se je dosegel v letalstvu posebno zadnjih deset let. — Težko si je tudi predstavljati, kaka presenečenja nam še utegne letalstvo prinesiti v bodočnosti.

Delovanje katoliškega tiska je hvaljevredno. Katoli. časopis je stalen kaplan pri širjenju vere. (Benedikt XV.) Zastonj zidate cerkve in šole in zaman prirejate misijone, ako ne znate uporabljati orožja katoli. časopisja. (Pij X.)

Rastlina, ki kašlja. Poznamo rastline, ki jedo meso in prebavijo ne le žuželke, ampak tudi večje živali, n. pr. ptice in miši, če zaidejo v območje njih loviti. Tudi poznamo rastline, ki se jokajo in smejejo. Da bi pa kakšna rastlina kašljala, o tem do nedavnega ni bilo nikomur nič znano. In vendar živi rastlina, o kateri se lahko trdi, da kašlja. To je neka rastlina v vročih krajih, katere sad je podobna fižolu. To rastlino zelo lahko »ujemo«, da se tako izrazimo, živi namreč v strašnem strahu pred prahom. Čim leže prašek na njen list, se napolnijo njene zračne celice, ki imajo vlogo dihalnih organov, z zrakom in začnejo »kašljati«. Pri tem izmečejo prah z rahlim pokom.

Zlato je padalo z neba. Pred tedni je vozilo letalo iz Pariza v London večjo množino zlata v vrednosti 22.000 angleških funtov. Med poletom je zaboj z zlatom padel iz letala in prestrašeni pilot je bil mnenja, da ga je požrlo morje, ki ga je videl pod seboj, ko je opazil da nima več zaboja v letalu. V istem času sta ubožen kmet in njegova žena v okolici francoskega mesta Amiens imela opravka na svoji njivi. Kar opazita med delom, kako nenadoma pridvi z neba z nenavadno hitrico težka stvar in se zanije globoko v zemljo. Oresta gledat in po daljšem trudu odkopčela — zlati zaklad iz letala. Zadevo prijavita oblihi in par tednov pozneje sta sprejela od zavarovalne družbe, ki je zavarovala prevoz zlata v letalu, lepo vsoto 110.000 frankov. Njuna poštenost je bila s tem lepo nagrajena.

RADIO

Program Radio Ljubljane od 23. do 30. julija.

Vsaki dan: 12 Plošče, 12.45 Poročila, vreme, 13 Cas, spored, obvestila, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila, 19.30 Nac. ura, 22 Cas, poročila, spored. — Četrtek, 23. julija: 19.50 Plošče, 20.10 Slovensčina za Slovence, 20.30 90 minut zabave, pesmi, šole, 22.20 Ruski sekstet. — Petek, 24. julija: 19.50 Plošče, 20.10 Zenska ura, 20.30 Prenoš sumi koncerta iz Rogoške Sinfone, 22.20 Plošče, 22.30 Angl. kvintet; 23.40 Pogovori s poslušalci, 19.50 Plošče, 20.10 Zunanji-politični pregled, 20.45 Prenoš opere »Cavalleria Rusticana« iz Milana, 22.20 Orgle in harmonika. — Nedelja, 26. julija: 8 Magistrov kvartet, 8.45 Cas, poročila, spored, 9 Plošče, 9.15 Prenoš cerkvene glasbe, 9.45 Verski govor, 10 Tamburaško društvo »Kolo« iz Trboveh, 11 Promenadni koncert godbe 40. pp., 12 Cas, vreme, spored, obvestila, 12.20 Nedeljske promenadne koncerte, 13 Plošče po želji, 17 Kmetiška ura: O pravih in sovražnih v našem vrtarstvu, 17.20 Plošče, 18 »Dobrohot« Pravilna zvočna igra, 19.50 Plošče, 20 Solistični koncert, 21.20 Področnice na ploščah, 22 Cas, vreme, poročila, spored, 22.20 Pesmi za ples. — Ponedeljek, 27. jul. 19.50 Plošče, 20.10 Kulturna kronika, 20.30 Večer lahke glasbe in veselih pesmi, 22.20 Schubert: Simfonija v h-molu (plošče) — Torek, 28. julija: 13.15 Harmonika igra g. Stanko, 19 Prenoš iz Salzburga: Don Juan, 22.20 Cammermanov trio. — Sreda, 29. julija: 19.50 Priprave za olimpijado pred 2500 leti, 20.10 Na Smarjetno gorjo, 20.30 Prenoš simfoničnega koncerta iz Dobene, 22.20 Fonije na vasi.

NAZNANILA

d Romarski vlak na Višarje peče 1. avgusta zjutraj ob 7.30 iz glavnega kolodvora iz Ljubljane. Vlak bo postal na vseh postajah do Jesenice. Priglasilo se je nad 400 romarjev. Ker se je bali, da bo zamenjalo spovednikov, prosimo prečistite ga duhovnike, da se po možnosti udeležijo tega romarja, katerega spremlja naš nadškof dr. Gregorij Rožman, ki bo imel tudi glavno službo božjo z nagovorom. Baklje za procesijo zvečer dobe romarji že v vlaku. Oni, ki so se prijavili iz Ljubljane, naj dignejo izkaznice na Prosveltni zvezi, Miklošičeva cesta 7 od 8-14. Pri večerni procesiji in pri glavni službi božji bo ljudsko peje in se bodo peče pesmi kakor ob evharističnem kongresu.

Ribče. Prostovoljna gasilska četa priredi v nedeljo 2. avgusta vno prireditev. Vabimo vse prijatelje gasilstva k množični udeležbi. — Odbor.

V republiki Liberija, kjer je večina zamorcev, ne sme noben belokožec voliti. Transjordanija šteje 350.000 prebivalcev, od teh je 20.000 kristjanov.

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto ogliča, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

RAZNO

8 milijonov neprodanega vina iz prejšnjih let je na Gorškem.

Zasedba Abesinije je kot peva priznala republika San Marino.

Lastno, 50.000 mož močno mišico, so ustanovili Zidje v Palestini.

Za določitev mandžursko-ruske meje so se začela pogajanja med Rusijo in Japonsko.

Sankcije proti Italiji bodo ukinjene 15. julija.

Anglija umakne na ljubo Italiji iz Sredozemskega morja vse tam osredotočeno angleško brodovje.

Silen potres je bil v ameriški državi Chile. V pristanišču Talital je podrtih sto hiš.

Mali oglasnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali če so poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Priloge za male oglase se plačuje naprej.

Vaše terjatve pri hranilnicah in posojilnicah vnovčujemo hitro in polno. Obrnite se na edino pisarno, ki je oblastveno dovoljena in priložite znanke Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12. Telefon 38-10.

Vse denarne posle, terjatve vseh, tudi po-deležalnih hranilnic in posojilnic kupujem po najvišji ceni takoj v gotovini. — Izpolnjen posojila na hranilnic knjižice, nakup in prodaja vrednostnih papirjev itd. Alojzij Platinšek ag. za bančne in kreditne posle, Ljubljana, Beethovnova ul. št. 14/1. Telefon 35-10. Znanke za odgovor.

Proda se so radi ed-Prodane mlatice še skoro nerabljene ležke prevozni ben-zični motor 3-4 PH. Pogoji pri Kmetijskem društvu za St. Janž in okolico: St. Janž na Dol.

En par dobrih čevljev odda več kot 3 pari slabih. Naročite pri Jernej Jeraj, Zagorje p. Smlednik.

Govilna jarmena garantirane kakovosti za vsako vrstni pogon ter vse v milinsko stroko spadajoče predmete nudi v veliki izbiri in solidnih cenah Brear & Co., Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 35.

Pelavica bo zibal. Zena: »Miha, Miha, vstani, da boš zibal otroka.« — Mož: »Daj mi mir, zibal ga imam.« — Zena: »Za božjo voljo, saj ga že dve leti zibljem. Otroka pa je vendar na pol moj, na pol tvoj.« — Mož: »Zibaj tedaj svojo polovico, moja pa naj poživja.«

Nabirajte polže!

Vašdo more zaslužiti lep denar, če si napravi polževa zbirališča

Brodura s torzadernimi obzirniki naročiti pošilja resnim interesentom

Fridolin Bischof

Maribor, Melje, Kacjanerjeva ulica 22. Takoj tudi prevzame in kupi polže za svoja zbirališča v Mariboru.

Sveto pismo je prestavil na ciganski jezik Anton Daniel, prvi Cigan, ki je dovrnil maturo na neki češkoslovaški gimnaziji.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Božoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 natraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Dvevino: »Bi lahko videli starine valaga gradu?« — »Sedaj žal še ne. Gospa grofinja se je s bčerkicama odpeljala.«

Mišarji, zadruge,

kmetovalci!

Grafični Plemeniti Irs-tovarni, izdelujejo se v raznih velikostih. Z njimi lahko določite zna, možno vse vrste tlačil za v meho in srebro v poljubni debelosti. Imajo tih in lahek tek ter vzdržujejo malo prostora. Plemeniti Irs-tovarni se od 700 — Dva naraj.

Irs-tovarne Nemčija. Zastopana po Turnšek Stellan, Ljubljana, Mirje 15, p. predal 86.

1.125.000 prebivalcev ima po največjih podatkih Palestina. Od teh je 755.000 Muslimanov, 280.000 Židov in okrog 90.000 raznih kristjanov. 7700 milijonov dolarjev davka na benzin so plačali prejšnje leto v Zedinjenih ameriških državah.

Kdor bi rad poznal tuje dežele in življenje po njih, kakor ga od blizu gledajo stotisoči slovenskih izseljencev, kdor bi rad poznal življenje, mišljenje, načrte, upe, veselje, uspehe, skrbi, razočaranja, trpljenje slovenskih izseljencev, razkropljenih po vsem širnem svetu, naj si naroči slovenski izseljenski tednik, revijo

„Duhovno življenje“

ki že tretje leto izhaja v Buenos Airesu, Republika Argentina, in ima svoje dopisnike in sodelavce med slovenskimi izseljenci vsega sveta, posebno odlično pa seznanja svoje čitatelje z raznimi v Argentini, deželi velike bodočnosti. Tedensko 32 strani. Letno dve debeli velezanimivni knjigi. Letna naročnina 70 Din, ki jih na naš račun nakazite Zadrugi gospodarski banki v Ljubljani.

Uprava »Duhovnega življenja«
Avalos 250

»Domoljub« stane 30 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Lahja vsako sredo. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. Tel. 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino, inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«. Telefon 20-94. Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Kosčak. — Za jugoslovanske tiskarne: Karel Čed.